VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY**

(NR 229)

z dnia 23 czerwca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 229)

23 czerwca 2015 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (druk nr 3459) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3509) w zakresie:

1) części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka:
– dochody i wydatki,

2) części budżetowej 31 – Praca:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Pracy,
– Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
d) program wieloletni „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”, III etap – w zakresie zadania 14.2 – Budowa nowoczesnych stosunków pracy i warunków pracy,

3) części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,

4) części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,

5) części budżetowej 63 – Rodzina:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,

6) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
a) 852 – Pomoc społeczna:
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,

b) 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe,
c) programy wieloletnie w zakresie zadania 13.1.W – Pomoc i integracja społeczna:
– „Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020”,
– „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”,
d) środki z Unii Europejskiej w ramach: Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,

7) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji: 25, 27, 28, 30, 33, 34, 38, 39, 49, 53, 58

8) części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:
a) dochody i wydatki,
b) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Emerytalno-Rentowy (KRUS),
– Fundusz Prewencji i Rehabilitacji (KRUS),
– Fundusz Administracyjny (KRUS),

9) części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych:
a) dochody i wydatki,
b) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Emerytur Pomostowych,
– Fundusz Ubezpieczeń Społecznych,
c) państwowa osoba prawna – Zakład Ubezpieczeń Społecznych,

10) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2014 r. (druk nr 3508) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Męcina** sekretarz stanu i **Elżbieta Seredyn** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Marek Michalak** rzecznik praw dziecka wraz ze współpracownikami, **Jan Ciechanowski** szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz ze współpracownikami, **Janusz Wesołowski** zastępca prezesa zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikami, **Janina Pszczółkowska** zastępca prezesa zarządu Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz ze współpracownikami, **Paweł Jaroszek** członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wraz ze współpracownikami, **Jacek Szczerbiński** dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izbie Kontroli wraz ze współpracownikami, **Violetta Walewska-Pucuła** naczelnik Wydziału Polityki Społecznej w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Joanna Żurawińska** główny specjalista w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Barbara Surdykowska** specjalista w Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Lipski, Ewa Molska, Brygida Śliwka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Witam, otwieram posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. W porządku posiedzenia mamy rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r., druk 3459, wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli, zawartej w druku nr 3509.

Czy do powyższego porządku posiedzenia są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam, że został on przyjęty.

Szanowni państwo, ze względu na dzisiejszy maraton naszej Komisji i liczne sprawy będące porządkiem posiedzenia, chcę na początku poprosić o jak największą zwięzłość wypowiedzi. Wszyscy posłowie otrzymali materiały w formie pisemnej. Proszę o ich niepowtarzanie i jak najkrótsze referowanie istoty sprawy. Pytania wskażą kwestie wątpliwe i myślę, że powinniśmy poświęcić im jak najwięcej czasu. Bardzo proszę koreferentów, aby nie powtarzali również zreferowanych kwestii po przedstawicielach konkretnych instytucji i urzędów, a w wypowiedziach skoncentrowali się na sprawach wątpliwych i ewentualnych pytaniach dotyczących tych kwestii, a także stawiali wniosek dotyczący kolejnego elementu sprawozdania.

Przystępujemy zatem do realizacji przyjętego porządku. W punkcie pierwszym mamy do omówienia część budżetową 14 – Rzecznik Praw Dziecka. Witam pana Marka Michalaka wraz ze współpracownikami. Bardzo proszę o przedstawienie istoty informacji.

Rzecznik praw dziecka Marek Michalak:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w części 14 budżetu państwa Rzecznik Praw Dziecka na 2014 r. zaplanowano dochody na poziomie 2000 zł, a zrealizowano w kwocie 3700 zł. Stanowiło to wzrost o 85% planowanych dochodów ustawy budżetowej za 2014 r. Wzrost ten wynikał z korekty nadpłaconych w latach ubiegłych składek ZUS, tj. z tytułu ubezpieczeń emerytalno-rentowych. Dochody w całości zostały odprowadzone na rachunek budżetu państwa.

Wydatki Rzecznika Praw Dziecka w 2014 r. zaplanowano w wysokości 10.317 tys. zł. Kwota obejmowała wydatki bieżące oraz majątkowe. Zarówno wydatki bieżące w kwocie 10.061 tys. zł, jak i wydatki majątkowe w kwocie 250 tys. zostały zrealizowane w 100%.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuje panu rzecznikowi. Bardzo proszę pana dyrektora Jacka Szczerbińskiego o przedstawienie opinii Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izbie Kontroli Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła wykonanie budżetu państwa w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka za rok 2014, nie stwierdzając nieprawidłowości i wydając pozytywną ocenę. W związku z tym nie formułowaliśmy wniosków pokontrolnych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Z upoważnienia pani przewodniczącej Magdaleny Kochan, rekomenduję przyjęcie przedstawionego sprawozdania. Czy są pytania do rzecznika praw dziecka w zakresie wykonania budżetu? Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Panie rzeczniku, jak wyglądała realizacja budżetu w układzie zadaniowym? Jakie zostały osiągnięte wskaźniki i gdzie były największe rozbieżności?

Rzecznik praw dziecka Marek Michalak:

Rozbieżności nie było. Cele jakie sobie postawiliśmy w układzie zadaniowym zostały zrealizowane.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu przez rzecznika praw dziecka? Nie słyszę, zatem Komisja pozytywnie opiniuje tę część budżetu.

Dziękuję panu rzecznikowi i współpracownikom. Proponuję chwilę przerwy organizacyjnej, żeby państwo mogli swobodnie opuścić salę.

Przystępujemy do części budżetowej 31 – Praca. Plan finansowy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz plan finansowy Funduszu Pracy zreferuje pan minister Jacek Męcina. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jeśli mówimy o części budżetowej Praca, w tym o wydatkach ze środków Unii Europejskiej, a także planie świadczeń pracowniczych, wszystkie zadania zostały zrealizowane. Chcę podkreślić, że w przypadku Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych istotną, nową zmianą było uruchomienie pomocy na zasadach ustawy antykryzysowej związanej z embargiem. Dla Funduszu Pracy rok 2014 był związany z wdrażaniem dużej zmiany w ustawie o promocji zatrudnienia w instytucjach rynku pracy, co stanowiło wyzwanie, z którym sobie poradziliśmy, tym bardziej w wykonaniu wszystkich zadań. Chcę podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli wystawiła pozytywne oceny.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Najwyższa Izba Kontroli część 31 – Praca oceniła pozytywnie. Zwróciliśmy jednak uwagę, że decyzją ministra pracy i polityki społecznej ustanowiono 31 dysponentów trzeciego stopnia, bezpośrednio podległych dysponentowi drugiego stopnia, ale ogłoszono ją w lutym 2015 r. Tymczasem przez cały 2014 r. dysponenci już funkcjonowali. Generalnie uważamy to za naruszenie prawa, albo przynajmniej mocne jego nagięcie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panu dyrektorowi. Proszę o przedstawienie stanowiska koreferenta, czyli pani poseł Elżbiety Rafalskiej, gdyż tak sygnalizował pan poseł Stanisław Szwed. Bardzo proszę.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Rozumiem, że mam mówić tylko i wyłącznie w sprawie Funduszu Gwarantowanego Świadczeń Pracowniczych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proponuje łącznie z Funduszem Pracy.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Rozpocznę od Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Cele zostały zrealizowane w ponad 108%. Jeżeli chodzi o wydatki, można wnosić swoje uwagi, szczególnie związane z niskim wykonaniem tego programu lub realizacją ustawy o szczególnych zadaniach związanych z ochroną miejsc pracy. Zwracam również uwagę na stan na początku i końcu roku. Stan na koniec 2014 r. wyniósł ponad 5.000.000 tys. zł i był wyższy od poprzedniego. Warto zastanowić się nad przyszłością Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, jak również nad regulacją ustawową, która pokazuje wyraźnie, iż tylko 135 pracodawców i niecałe 2500 pracowników skorzystało z pomocy. Można powiedzieć, że to dobrze, gdyż prawdopodobnie jej nie potrzebują, ale warto zastanowić się nad mechanizmami. Rekomenduję przyjęcie sprawozdania z wykonania planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Jeżeli chodzi o Fundusz Pracy, to zrealizował on przychody, które były wyższe od ustalonych o ponad 490.000 tys. zł. Wydatki również zostały sfinalizowane. Komisja powinna natomiast zwrócić uwagę na wydatki związane z aktywnymi instrumentami rynku pracy. Liczba osób objęta aktywnymi instrumentami rynku pracy, w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych, nie jest zbyt duża, gdyż wynosi 504,9 tys. Mimo niewielkiego wzrostu, zwracam uwagę, że nowe formy, które zostały zaproponowane, wydatkowały w niewielkim stopniu środki z Funduszu Pracy.

Niepokojąca jest również struktura wydatków na formy pasywne. Myślę, iż Polska jest jednym z nielicznych krajów, w którym zasiłki dla osób bezrobotnych pobiera ok. 13%.

To jest bardzo niekorzystna sytuacja. Rośnie długotrwałe bezrobocie, mimo ogólnej poprawy na rynku pracy. Widać to wyraźnie poprzez wskaźniki. Występuje również nadpłynność stanów początkowych i końcowych. Na koniec 2014 r. na funduszu znajdowało się ponad 6.000.000 tys. zł. Najwyższa Izba Kontroli zwracała również uwagę, że w ten sposób nie są realizowane cele ustawowe.

W związku z powyższymi, merytorycznymi wątpliwościami, wnoszę o negatywną opinię wydatków Funduszu Pracy.

Przechodząc do ostatniej części budżetowej, programu „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy", chcę powiedzieć, że należy się pochwała Centralnemu Instytutowi Ochrony Pracy, pani profesor Danucie Koradeckiej. Wszystkie wskaźniki, wykonanie budżetu, również w układzie zadaniowym oraz cele, zostały spełnione. Rekomenduję przyjęcie przez Komisję tych części budżetowych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę pana dyrektora Jacka Szczerbińskiego o uzupełnienie.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Powiedziałem tylko o części 31, ale oczywiście kontrolowaliśmy również Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Większość naszych uwag przedstawiła już pani poseł Elżbieta Rafalska. Jak w każdym roku, zwracamy uwagę na bardzo wysoki stan Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, stąd nie można znaleźć uzasadnienia dla utrzymywania wysokich stanów funduszy, zarówno z punktu widzenia konsolidacji finansów publicznych, jak i realizacji zadań ustawowych. Przykładem jest fakt, że z samych odsetek z overnight i lokat terminowych osiągnięto 121.000 tys. zł w Funduszu Pracy, co daje 1,1% wszystkich przychodów z tego funduszu. To jest oznaka, w jaki sposób przechowuje się wolne środki, które powinny być wykorzystywane na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Zwróciliśmy również uwagę na słabe wykorzystanie nowych form znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy, zwłaszcza w przypadku agencji zatrudnienia, które miały bezpośrednio współpracować z bezrobotnymi. Wynik jest dość marny. Z nowych instrumentów skorzystało przez cały rok zaledwie 18 tys. osób.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panu dyrektorowi. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę. Proszę pana ministra o odniesienie się do powyższych uwag.

Sekretarz stanu w MPiPS Jacek Męcina:

Skoncentrujmy się na dwóch problemach. Pierwszy dotyczy nadpłynności Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Z perspektywy ministra pracy i polityki społecznej cieszymy się z każdej nowej pozycji w planie Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Jako resort możemy powiedzieć, że nowe pomysły związane z ustawą antykryzysową, embargiem lub też uruchomienie nowych instrumentów rynku pracy po nowelizacji, są działaniami, które podejmujemy, aby wykorzystywać środki z nadpłynności. Oczywiście ostateczna struktura budżetu jest wynikiem konsensusu podejmowanego przez Radę Ministrów.

Odnosząc się wprost do wskazanych kwestii Funduszu Pracy, chcę przekonać zwłaszcza panią poseł, aby skorygowała krytyczne zdanie. Po pierwsze, rok 2014 był okresem rzeczywistej zmiany. Proszę sobie wyobrazić, że oprócz 504 tys. osób, które skorzystały z form aktywizacji, nastąpił przełom w pozyskiwaniu ofert pracy przez urzędy. Pierwszy raz w historii publicznych służb zatrudnienia, ponad 1.100 tys. ofert, które urzędy pracy przekazały dla bezrobotnych, pokazuje, iż ta instytucja staje się realną jednostką, znajdującą pracę, a nie tylko środki na aktywizację. W tym roku osiągnęliśmy wskaźnik 1 oferta pracy na 9 bezrobotnych. To pokazuje, że skala aktywizacji się poprawia. W przypadku nowych instrumentów, chcę przypomnieć, że ustawa weszła w życie 27 maja, czyli w połowie roku. Trudno się spodziewać, żeby udało nam się uruchomić różnorodne możliwości. Mimo to, czasami w szczątkowym zakresie, zostały wdrożone wszystkie instru-

menty. Najlepiej pracowało nam się z bonami. Kilkanaście tysięcy bonów zostało wdrożonych w przeciągu pierwszego roku funkcjonowania ustawy.

Wyjaśniając kwestię aktywizacji przez agencje zatrudnienia, chcę wyjaśnić panu dyrektorowi, iż procedura uruchamiania tego programu trwa ok. pół roku. Stanowi to przyczynę, dlaczego program nie rozpoczął działania niezwłocznie, ale późnym latem 2014 r. Dziś możemy powiedzieć, że w działaniach aktywizacyjnych bierze udział ok. 18 tys. osób bezrobotnych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Szanowni państwo, czy ktoś jest przeciwny wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych? Nie słyszę. Stwierdzam, że pozytywnie zaopiniowaliśmy wykonanie planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Wobec wykonania planu finansowego Funduszu Pracy pojawiła się negatywna ocena. Poddaję pod głosowanie wniosek. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną oceną wykonania planu finansowego Funduszu Pracy? (8) Kto jest przeciwny? (6) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że pozytywnie opiniujemy wykonanie planu finansowego Funduszu Pracy.

Odnośnie do programu wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy", był wniosek o jego pozytywną ocenę. Czy ktoś jest przeciwny wobec takiej propozycji? Nie słyszę, zatem pozytywnie opiniujemy wykonanie planu programu wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy".

Proponuję minutę przerwy organizacyjnej, aby osoby, które przyszły na posiedzenie w związku z tym punktem mogły swobodnie opuścić salę.

Przystępujemy do omawiania trzeciego punktu, część budżetowa 44 – Zabezpieczenie społeczne. Referuje pani minister Elżbieta Seredyn, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Seredyn:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w części 44 ustawy budżetowej na rok 2014 środki zostały zaplanowane w wysokości 322 tys. zł, a zrealizowane na poziomie 262%, czyli zdecydowanie więcej, niż zakładano. Dochody pochodziły ze zwrotów przede wszystkim z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ale także z niewykonanych zadań w ramach programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich i Rządowego Programu na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych. Wydatki budżetu państwa w tej części, po zwiększeniu planów, wyniosły 917.685 tys. zł i były zrealizowane na poziomie 110,5% wydatków.

Dominującą pozycją w wydatkach była dotacja celowa dla Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W tej części realizowano także zadania z zakresu pomocy społecznej, zatrudnienia, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, działania z zakresu pożytku publicznego, jak również koszty funkcjonowania urzędu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Wymienię pokrótce te wydatki: finansowanie Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, koszty funkcjonowania ministra pracy i polityki społecznej, koszty utrzymania ogólnokrajowego systemu informatycznego w zakresie pomocy społecznej. Są to także koszty realizacji działań dotyczących ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, finansowanie rządowego programu na rzecz aktywności społecznej osób starszych, dotacja celowa związana z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym: programy resortowe, program wspierający powrót osób bezdomnych do społeczeństwa, oparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi, aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz Program „Świetlica-Dzieci-Praca".

W wydatkach w części 44 ujęto także wypłatę dotacji celowej związanej z realizacją zadań w ramach programu pod nazwą „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie", ale także współfinansowanie projektów z udziałem środków z Unii Europejskiej. Zrealizowano pozostałe zadania, jak np.: związane z przeprowadzeniem egzaminu na drugi stopień specjalizacji w zakresie zawodu pracownik socjalny oraz funkcjonowanie Rady Pomocy Społecznej, Rady Działalności Pożytku Publicznego, zespołu monitorującego do spraw

przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wiele innych. Wydatki w tej części odnoszą się do działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz Norweski Mechanizm Finansowy. W części 44 – Zabezpieczenie społeczne wydatki na wynagrodzenia osiągnęły poziom 99%.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę pana posła koreferenta Tadeusza Tomaszewskiego o przedstawienie stanowiska.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

W podstawowych wydatkach związanych z zabezpieczeniem społecznym, o których mówiła pani minister, Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na nieprawidłowości w przypadku funkcjonowania programów rządowych: Funduszu Inicjatyw Obywatelskich oraz Aktywności Społecznej Osób Starszych. Jeśli chodzi o program FIO, osobiście nie podzielam części uwag, gdyż m.in. dotyczyły one stosowania mechanizmu regrantingu w poszczególnych obszarach, np. operatorów projektów udzielających pożyczek i mikropożyczek. Najwyższa Izba Kontroli stoi na stanowisku, że korzystając z zabezpieczenia logistycznego, ministerstwo mogło to zrobić taniej we własnym zakresie, niż poprzez operatorów.

Pozostałe wnioski są do rozważenia. Zmartwiła mnie informacja dotycząca spadku wynagrodzenia o 8,8% osób nie objętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń. Prosiłbym o wyjaśnienie, z czego wynika taki spadek?

Do pozostałych kwestii nie mam uwag. Materiał został przygotowany przejrzyście i w czytelny sposób prezentuje dochody, wydatki oraz cele jakie zostały postawione do osiągnięcia przez ministra w budżecie zadaniowym. Dlatego wnioskuję o pozytywne wykonanie części 44.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie część 44, znajdując jednak nieprawidłowości, których skala nie miała wpływu na ogólną ocenę.

Nieprawidłowości, omawiane przez pana posła Tadeusza Tomaszewskiego, dotyczyły wydatków realizowanych w ramach programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich oraz programu ASOS. Stwierdziliśmy, że wydatkowano prawie 4.600 tys. zł nieuprawnionym podmiotom w zakresie mikrodotacji. Pan minister nie wniósł zastrzeżeń, podzielając w tej kwestii nasz pogląd.

Drugą uwagę zgłosiliśmy odnośnie do programu Empatia. Badaliśmy ją już kolejny rok. Mimo zakończenia okresu realizacji nadal jest niepełny, niesprawny i niewykonujący wszystkich zadań, do których został stworzony.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Pani poseł Elżbieta Rafalska, bardzo proszę.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani minister, w kolejnym roku pojawiają się uwagi NIK dotyczące programu FIO oraz programu Empatia, o czym przez chwilą mówił pan dyrektor. Mam pytanie, dlaczego państwo nie podają jawnych informacji dotyczących wyników komisji konkursowych? To są bardzo ważne kwestie. Dlaczego ministerstwo przyznaje środki większe, oprócz puli pozakonkursowej, niż powinny być realizowane? Co roku pojawiają się podobne uwagi.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę panią minister o odniesienie się do pytań i uwag.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Panie przewodniczący, chcę oddać głos moim kolegom, dyrektorom departamentów, panom Krzysztofowi Więckiewiczowi i Piotrowi Śliwonikowi.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Oczywiście, bardzo proszę, pan dyrektor.

Dyrektor Biura Budżetu i Finansów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Piotr Śliwonik:

Zadano nam pytanie odnośnie do spadku wynagrodzeń niemnożnikowych pracowników w części budżetowej 44. Przyczyna jest jedna i związana z realizacją projektu Empatia, zakończonego w 2013 r. W 2014 r. nie mieliśmy już finansowania z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, stąd spadek wynagrodzeń każdego roku.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Jeszcze pan dyrektor Krzysztof Więckiewicz, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Krzysztof Więckiewicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, z uwagą przyjęliśmy wszystkie zalecenia Najwyższej Izby Kontroli. Odpowiadając na pytanie pani poseł Elżbiety Rafalskiej, powiem, że jesteśmy bardzo chwaleni za komponent dotyczący regrantingu, ponieważ jest to świadoma dekoncentracja i decentralizacja środków publicznych z udziałem sektora obywatelskiego.

Jeżeli chodzi o grupy nieformalne, rzeczywiście podjęliśmy się eksperymentu, który spowodował, że operatorzy mogli desygnować do opieki nad grupami nieformalnymi tzw. promotorów, pośredniczących w możliwości wydatkowania środków przez te grupy. Niedawno wróciłem z wizyty studyjnej monitorującej regranting i muszę powiedzieć, iż jestem pod wrażeniem działania grup nieformalnych animujących środowisko lokalne w sposób porównywalny, a czasami bardziej autentyczny, niż organizacje pozarządowe. Spróbujemy znaleźć odpowiedź dla NIK, aby grupy nieformalne lub ruchy społeczne nie zniknęły z naszej mapy aktywności. Chcemy, żeby miały szanse korzystania ze środków publicznych za pośrednictwem swoich promotorów, czyli organizacji, mających prawo uzyskiwania dotacji. Bardzo chciałbym, aby forma wsparcia, jaką jest regranting, upowszechniała się wśród organizacji pozarządowych, tym bardziej że pytają o doświadczenia Fundusz Inicjatyw Obywatelskich i samorządy terytorialne, gdyż chciałyby tę formę włączyć do swojej praktyki.

Odpowiadając na drugie pytanie pani poseł, mogę stwierdzić, iż za każdym razem próbujemy doskonalić system. Proszę zauważyć, że w tym roku, nawiązując do zaleceń Najwyższej Izby Kontroli, decyzje strategiczne ministrów, którzy ze względu na szczególne okoliczności społeczne, czasami wynikające z potrzeb wsparcia organizacji pozarządowej, stanowią 10% ogółu środków przeznaczonych na dotacje.

Po ustaleniu listy rankingowej, środki są wykorzystywane do wyczerpania, wedle hierarchii punktowej. To jest praktyka ujęta w regulaminie na bieżący rok. Jednym słowem tzw. „resztówki" w ogóle nie istnieją. Jeżeli zostają z nich środki, przekazywane są organizacjom, które są projektami stosunkowo niedużymi, a w rankingu zazwyczaj „pod kreską". Mechanizm dzielenia „resztówek", wedle decyzji ministra, praktycznie zniknął w tym roku, co jest efektem zaleceń Najwyższej Izby Kontroli.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich jest programem ewoluującym, od rządowego po operacyjny. W obecnej chwili jest to program rozwoju, który uznawany jest za innowacyjny, ponieważ potrafi uwzględniać dynamikę potrzeb, oczekiwań i przekształceń organizacji pozarządowych. Jeśli ktoś „wchodzi" w innowacje, narażony jest na ryzyko, które eliminujemy dzięki uwadze państwa posłów i Najwyższej Izby Kontroli. Tak stało się w tym roku.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Słyszę, że pan Szczerbiński chciałby jeszcze uzupełnić powyższą wypowiedź. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli nigdy nie stała na stanowisku, że regranting jest złą formą popularyzowania idei aktywizacji społecznej w zakresie zadań, jakie są realizowane w ramach dwóch programów rządowych. Stwierdziliśmy, iż jest to obec-

nie niezgodne z art. 16 ust. 7 ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie. Uważamy, że należy dokonać stosownej zmiany ustawowej, która umożliwi takie działanie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Panie dyrektorze, dzisiaj przyjmowaliśmy sprawozdanie, które uwzględnia podobny kierunek myślenia. Jak mówił pan dyrektor Krzysztof Więckiewicz, to są wnioski wynikające z praktyki. Jak rozumiem, nie była ona sprzeczna z ideą i rzetelnością rozliczania finansów publicznych. Natomiast, żeby zostało również sformalizowane i oparte o twardy grunt prawny, dzisiaj przyjęliśmy nowelizację ustawy.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Do dnia dzisiejszego ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie nie pozwalała przekazywać środków w formie regrantingu grupom nieformalnym. Druga kwestia, Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionowała uprawnień ministra pracy i polityki społecznej do dokonywania weryfikacji ocen eksperckich w programie FIO. Nie ma znaczenia, czy to jest 10%, czy nawet 20%. Stwierdziliśmy, że z ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie wynika prosty fakt, iż zasady eksperckiej oceny i przyznawanie punktacji powinny być jawne. Tymczasem nikt nie wie, według jakiej punktacji i kryteriów beneficjenci otrzymują dodatkowe środki.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny pozytywnemu zaopiniowaniu części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne, przedstawionej przez pana posła Tadeusza Tomaszewskiego? Nie słyszę. Uznaję, że przyjęliśmy pozytywną opinię w tym zakresie.

Przystępujemy do omówienia części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Bardzo proszę pana ministra Jana Ciechanowskiego o przedstawienie istoty sprawozdania z wykonania budżetu.

Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Ciechanowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dochody Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych za rok 2014 zostały zaplanowane w kwocie 1000 zł. Wykonanie wyniosło 25 tys. zł. Przypadek losowy związany był ze sprzedażą samochodu osobowego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Panie ministrze to nie są kontrowersyjne kwestie. Proszę o sprawozdanie z wykonania budżetu.

Szef UdSKiOR Jan Ciechanowski:

Oczywiście. Jeżeli chodzi o wydatki, to zgodnie z ustawą budżetową, zostały one zapisane w wysokości 29.458 tys. zł. W trakcie roku minister finansów czterema decyzjami zwiększył wydatki o kwotę 2.283 tys. zł. Głównie chodziło o organizację uroczystości w Republice Włoskiej w 70-tą rocznicę zwycięstwa pod Monte Cassino. W wyniku zmian, budżet wyniósł 31.741 tys. zł. Wydatkowane przez Urząd środki budżetowe na koniec 2014 r. wyniosły 31.567 tys. zł, co stanowiło 99,5% w stosunku do planu po zmianach.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli. Pan Jacek Szczerbiński, bardzo proszę.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 54. Nie formułowaliśmy wniosków pokontrolnych. Nie zgłaszaliśmy również uwag do wykorzystania środków z rezerwy celowej budżetu państwa w pozycji 30.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panie dyrektorze. Proszę pana posła Marka Hoka o koreferat.

Poseł Marek Hok (PO):

Po zapoznaniu się z wystąpieniem pana ministra i zaopiniowaniu przez NIK, uważam, że należy pozytywnie zarekomendować Komisji wykonanie sprawozdania i budżetu w części 54.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji. Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Panie ministrze, jak wydatkowano środki na pomoc materialną dla kombatantów znajdujących się w trudnej sytuacji? Jaki był czas oczekiwania na udzielenie takiego wsparcia? Czy zdarzyło się, że odmówili państwo udzielenia pomocy?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę. Proszę zatem pana ministra o odniesienia się do pytań.

Szef UdSKiOR Jan Ciechanowski:

Łączna kwota pomocy dla kombatantów wyniosła ponad 10.500 tys. zł, z czego 1.400 tys. zł wydatkował Związek Inwalidów Wojennych. Pieniądze, które pozostały do dyspozycji Szefa Urzędu zostały rozdzielone pomiędzy ok. 17 tys. osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji materialnej, losowej lub zdrowotnej. W 2014 r. wpłynęło ponad 19 tys. wniosków. Wydano prawie tyle samo decyzji administracyjnych. Ponad 2 tys. z nich było negatywnych. Główne przyczyny to przekroczone kryterium dochodowe albo braki w dokumentach odnoszące się do wysokość dochodu. Aby sprostać wszystkim oczekiwaniom, które były nam przedstawione, łączna kwota pomocy dla kombatantów powinna szacunkowo wynosić powyżej 30.000 tys. zł. Od wielu lat kształtuje się na tym samym poziomie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy ktoś jest przeciwny pozytywnemu zaopiniowaniu części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych? Nie słyszę. Stwierdzam, że przyjmujemy pozytywną opinię.

Proponuję minutę przerwy organizacyjnej, aby pan minister ze współpracownikami mogli opuścić salę.

Szanowni państwo, proponuję kolejne trzy punkty, czyli: część budżetowa 63 – Rodzina, część budżetowa 85 – Budżety wojewodów i część budżetowa 83 – Rezerwy celowe, omawiać wspólnie. Nie słyszę sprzeciwu, uznaję zatem, że Komisja akceptuje sposób rozpatrzenia sprawozdania w powyższym zakresie.

Bardzo proszę panią minister Elżbietę Seredyn o przedstawienie istoty sprawozdania.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w części budżetowej 63 – Rodzina wydatki zostały zrealizowane na poziomie 92,7% planu po zmianach. W dużej mierze odnosiły się do realizacji resortowego programu wspierania rozwoju rodziny i pieczy zastępczej, ale także finansowania kosztów funkcjonowania urzędu ministra pracy i polityki społecznej. Ponadto udzielono dotację celową, która w 2014 r. przeznaczona była na zadanie związane z aktywizacją zawodową u kobiet powracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych. Ostatni wydatek w tej części, to wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych. Zadanie zostało zrealizowane na poziomie 99,8% planu.

Część 85 – Budżety wojewodów, rozpatrujemy w dwóch działach: 852 – Pomoc społeczna i 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

Wydatki w dziale 852, po zmianach planu, zostały zrealizowane na poziomie 98,4%. Główne zadania w ramach tego działu, w kwocie ok. 4.500.000 tys. zł, to: świadczenia rodzinne, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia rodzinne, a także zadania z zakresu pomocy społecznej.

Kolejne działania, które były realizowane w tej części budżetowej to: wspieranie rodziny, system pieczy zastępczej, rządowy program wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne. Mówimy tutaj o kwocie 200 zł.

Odnosząc się do działu 853, czyli Pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej, mówimy przede wszystkim o realizacji Resortowego Programu „Maluch”, wynikającego

z ustawy o opiece nad dzieckiem do lat 3. Ponadto rozmawiamy o tworzeniu i utrzymaniu klubów dziecięcych w ramach opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 oraz o wynikającym z tej samej ustawy tworzeniu miejsc opieki nad dzieckiem u dziennego opiekuna.

Pozostałe wydatki w kwocie blisko 97.000 tys. zł to działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności oraz wojewódzkich urzędów pracy. Zadania zostały zrealizowane w dziale 853 na poziomie 98,4% planu po zmianach. W budżetach wojewodów znajdowały się również środki na realizację programów wieloletnich. Należy wspomnieć o pomocy państwa w zakresie dożywiania oraz o krajowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, rezerwy celowe omówi pan dyrektor Piotr Śliwonik.

Dyrektor biura w MPiPS Piotr Śliwonik:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, omówię punkt 7 naszego porządku obrad, czyli część budżetową 83 – Rezerwy celowe.

Pierwsza rezerwa ujęta w pozycji 25 pod nazwą: dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej. Zaplanowane kwoty wynosiły 76.640 tys. zł i zostały uruchomione w 100%.

Kolejna rezerwa z pozycji 33 – środki na realizację Rządowego Programu na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych, zaplanowana została w kwocie 25.000 tys. zł. Uruchomiono niecałe 25.000 tys. zł, bez 52 tys. zł.

Rezerwa z pozycji 34, czyli środki na uzupełnienie dotacji celowych na realizację świadczeń rodzinnych i świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. Plan wynosił 1.000.000 tys. zł. Uruchomienie zostało przeprowadzone w 100%.

Kolejna rezerwa z pozycji 38, czyli środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Plan w rezerwie wynosił 6.890 tys. zł i został uruchomiony w 100%.

Środki z rezerwy w pozycji 39, z przeznaczeniem na Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, zostały zaplanowane na 60.000 tys. zł. Uruchomiono ją w pełnej kwocie i przeniesiono do części 44 – Zabezpieczenie społeczne.

Kolejna rezerwa to pozycja 53 – środki na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pierwotny plan wynosił 78.500 tys. zł. Rozdysponowano 78.300 tys. zł, czyli 99,7% planu.

Odnośnie do rezerwy w pozycji 58 – środki na realizację zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, plan wynosił 101.000 tys. zł i został uruchomiony w 100%.

Pozostały do omówienia jeszcze dwie rezerwy w pozycjach 27 i 28. Kwota w rezerwie na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" wynosiła 200.000 tys. zł i na uruchomienie przeznaczono taką kwotę. Jeżeli chodzi o krajowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kwota wynosiła 1.782 tys. zł i została również uruchomiona w całości.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli, pan dyrektor Jacek Szczerbiński.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w części 63 – Rodzina, Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości, oceniając jej wykonanie pozytywnie. Oceniliśmy również działania ministra w zakresie wprowadzania mechanizmów kontroli zarządczej, które wychwyciły znaczną część przypadków niekwalifikowanych przez samorządy terytorialne wydatków z dotacji udzielonej rok wcześniej. Kontrola w ministerstwie działa w sposób prawidłowy.

Jeśli chodzi o budżety wojewodów w części 85, Najwyższa Izba Kontroli nie dokonała łącznej oceny. Jak mówiłem w zeszłym roku, jest to suma 16 wystąpień pokontrolnych, do 16 wojewodów. Każdy z wojewodów został odrębnie oceniony.

W przypadku działu 852 w analizie wykonania budżetu państwa zwróciliśmy uwagę, że problemem jest nadal egzekucja pieniędzy związanych ze świadczeniami alimenta-

cyjnymi. Należności na koniec 2014 r. wyniosły 7.400.000 tys. zł i były o 23% wyższe, niż w roku ubiegłym. Ściągalność praktycznie nie istnieje. Same zaległości wynoszą 7.200.000 zł, a jedynie 200.000 tys. zł to bieżące należności. Każdego roku zwracamy na to uwagę.

Jeśli chodzi o wydatki w części 852, wskazaliśmy na nieskuteczność nadzoru wojewody podlaskiego nad przyznawaniem, przez ośrodki pomocy społecznej w tym województwie, środków finansowanych z budżetu państwa na świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze oraz zasiłki dla opiekuna. Było to niezgodne z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych. Przyznawano świadczenia osobom, które były ubezpieczone w KRUS jako rolnicy, a faktycznie nie pełnili funkcji rolników. Zjawisko to występowało nagminnie w województwie podlaskim. W pozostałych województwach nie wskazaliśmy nieprawidłowości dotyczących wydatków w dziale 852.

W dziale 853 nie zanotowaliśmy nieprawidłowości w zakresie realizacji dochodów ani wydatków.

Jeśli chodzi o część 83 – Rezerwy celowe, mieliśmy uwagi tylko do pozycji 25 i zarzut był kierowany nie do ministra pracy i polityki społecznej, ale do ministra finansów. Z części 25 zostały pośrednio sfinansowane zadania związane z dystrybucją, personalizacją i drukiem Karty Wielkiej Rodziny. Tymczasem w pozycji 25 ten cel nie został zapisany, a przeniesiono środki na realizację do części 44. W związku z tym, przed przystąpieniem do zmiany przeznaczenia, minister finansów powinien dokonać właściwej czynności, w przeciwnym razie nastąpiło naruszenie art. 153 i 154 ustawy o finansach publicznych. Minister pracy i polityki społecznej wykonał swoje zadanie prawidłowo. Do wykorzystania pozostałych rezerw nie mieliśmy uwag.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę pana posła Krzysztofa Michałkiewicza o przedstawienie koreferatu.

Poseł Krzysztof Michałkiewicz (PiS):

Ze względu na fakt, że wystąpienie pani minister i ocena przedstawiciela NIK były dosyć wyczerpujące, przedstawię jedynie kilka uwag uzupełniających.

Odnośnie do części 63 – Rodzina, wydatki zostały zaplanowane w wysokości 14.412 tys. zł. W ciągu roku budżetowego zostały zwiększone o 619 tys. zł do kwoty 15.031 tys. zł. Mimo dokonanych zmian, wykonanie planu wyniosło tylko 92,7% i było niższe od zaplanowanych wydatków. Wyniosły one 96,6% środków przewidzianych w ustawie budżetowej. Tak naprawdę zwiększenie kwoty w ciągu roku spowodowało, że budżet przed zmianami nie został wykonany. Wydaje się to ciekawe, ale związane było przede wszystkim z programami, które realizowało ministerstwo.

Były dwa programy. Pierwszy to Równość Kobiet i Mężczyzn w Procesach Podejmowania Decyzji Ekonomicznych Narzędziem Zmiany Społecznej. Na ten projekt uruchomiono z rezerwy 354 tys. zł. Wydatki zostały zrealizowane na poziomie 88,8% programu po zmianach. Na drugi program resortowy – Program Wspierania Rozwoju Rodziny i Pieczy Zastępczej, przeznaczono 7.800 tys. zł, a wykonanie wyniosło 91% planu w kwocie 7.096 tys. zł. Trzecie zwiększenie kwoty budżetu przeznaczono na utrzymanie systemu informatycznego. Nastąpiła jego modernizacja ze względu na nowe zadania. Plan zostało wykonany w 98,8%.

Problem dotyczy dwóch spraw: rezerw, które uruchamiane są zbyt późno i trudne w pełni do wykorzystania oraz projektów, również późno rozpoczętych. Samorządy nie są w stanie w pełni zrealizować zakładanych celów lub zwracają pieniądze. Mimo powyższych kwestii, uważam, że trzeba pozytywnie ocenić budżet, chociaż są sprawy, które w przyszłości powinny zostać wzięte pod uwagę.

Część 85 – Budżety wojewodów, czyli plan wydatków według ustawy budżetowej, dotyczy świadczeń rodzinnych, świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego oraz zadań z pomocy społecznej. Rozdzieliłem powyższe kwestie ze względu na występujące różnice. Plan wydatków, według ustawy budżetowej na świadczenia rodzinne i świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego, wyniósł 9.200.000 tys. zł i był o 4,4% mniejszy niż wykonanie w roku 2013. W ciągu roku plan był zmieniany i wzrósł o ok. 6,9% w gminach

i o 11,7% na realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych przez marszałków województwa. Wykonanie wyniosło 98,4% planu po zmianach i było o 2,1% wyższe niż w 2013 r.

Warto zwrócić uwagę, że w części budżetów wojewodów 852 – Pomoc społeczna, na zadania zaplanowano kwotę w wysokości 3.075.995 tys. zł, w tym na domy pomocy społecznej 834.764 tys. zł. Kwota była zaplanowana na dofinansowanie kosztów i utrzymanie osób przyjętych do domów pomocy społecznej na starych zasadach. Ostateczny plan wydatków po zmianach wyniósł 870.200 tys. zł i został wykonany w 99,98%. Pomimo zwiększenia wydatków w trakcie roku, okazuje się, że można dobrze zaplanować i zrealizować plan.

Ośrodki wsparcia, tj. środowiskowe domy samopomocy, otrzymały 317.869 tys. zł, a zwiększenia w trakcie roku spowodowały, iż plan wyniósł 395.554 tys. zł i został wykonany w 99,37%, czyli prawie w 100%.

Odnośnie do składek na ubezpieczenie zdrowotne, plan został wykonany w 97,69%. Jeśli mówimy o zasiłkach, pomocy w naturze, składkach na ubezpieczenie emerytalne, plan został wykonany w 96%. Na dofinansowanie ośrodków pomocy społecznej, przeznaczone środki zostały zrealizowane w 99,93%. Mówię o tym dlatego, że w tej części budżetu występują ogromne problemy z rezerwami, gdyż prawie w każdym zadaniu pieniądze były zostawiane w rezerwach. Ich uruchamianie w ciągu roku często jest spóźnione, przez co występują trudności z realizacją i planowaniem.

Istnieją rezerwy, które odpowiadają założeniu czym powinny one być. Przykładowo realizujemy rozdział 85231 pomocy dla cudzoziemców. W ustawie na ten cel przeznaczono 2.124 tys. zł. W trakcie roku kwotę zwiększono prawie podwójnie, do poziomu 4.142 tys. zł, i wykonano w 92,73%. Tak naprawdę wszyscy wiemy, że w 2014 r., w stosunku do 2013 r., napływ cudzoziemców był większy i faktycznie trudno jest zaplanować wydatki. W takim przypadku rezerwy mają swoje uzasadnienie. W 2014 r. nie było również potrzeby uruchamiania dużych środków finansowych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Wydatki poniesione w 2014 r. stanowiły tylko 35% kwoty z roku 2013.

Pozostały jeszcze do omówienia programy wieloletnie, które również korzystają z rezerw pomocy państwa. W zakresie dożywiania, na realizację programu w ustawie przewidziano 550.000 tys. zł, ale w budżetach wojewodów znalazło się 350.000 tys. zł i 200.000 tys. zł zostało w części 83 – Rezerwy celowe. Program został zrealizowany w kwocie 542.223 tys. zł, tj. w 98,6%, mimo że połowa środków była w rezerwie i została uruchomiona w trakcie roku.

W programie o przeciwdziałaniu przemocy, w ustawie budżetowej, było zaplanowane 16.400 tys. zł, w tym 1.782 tys. zł w rezerwach celowych. Ostateczny plan po zmianach został zrealizowany w kwocie 16.669 tys. zł, czyli wykonany w 98,6%.

Prawie w każdym przypadku były uruchamiane rezerwy w części 85, o czym wspominałem podczas omawianiu budżetu.

Przedstawiony materiał jest dosyć ciekawy ze względu na fakt, że służby wojewodów narzekają na częste uruchamianie rezerw w drugiej połowie roku, przez co trudno jest je zrealizować. Mimo wszystko w większości przypadków po zmianach udało się zrealizować plan w 100%. Wnioskuję o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetu.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panu przewodniczącemu. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani minister, chcę zapytać o ośrodki pomocy społecznej. Zwracam uwagę, że każdego roku przy konstruowaniu budżetu kwoty przeznaczone przez wojewodów są coraz mniejsze. W 2014 r. było to 426.000 tys. zł, a w 2013 r. ponad 490.000 tys. zł. Proszę, żeby podczas prac zwracać na to uwagę, gdyż my dokładamy zadań, wiemy co się dzieje z pracownikami socjalnymi, a wykonanie nie jest wysokie. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne nie zostały również wykonane w 100%. Wydaje się, że zapotrzebowanie jest dużo większe. Proszę powiedzieć, skąd w niektórych województwach biorą się dziwne dotacje celowe, w powiatach, na pracowników socjalnych w wysokości 250 zł? Problem dotyczy tylko czterech województw. Jeżeli są udzielane dotacje, dlaczego tylko cztery

województwa je otrzymują? Nie rozumiem, jakie są przyczyny? Jak duży jest spadek liczby osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń rodzinnych, mimo podniesionego kryterium? Czy tendencja spadkowa została zachowana, czy ponownie z każdym rokiem ubywa nam świadczeniobiorców?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę. Proszę panią minister o odniesienie się do powyższych uwag?

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Panie przewodniczący, oddaję głos pani dyrektor Krystynie Wyrwickiej.

Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Krystyna Wyrwicka:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, odnośnie do usług opiekuńczych i specjalistycznych, mamy uzasadnienie, że wykonanie jest na bardzo zbliżonym poziomie i wynosi 97,35% planu po zmianach. Natomiast są okresowe spadki wynikające z pobytu osób w szpitalach, różnego rodzaju turnusach rehabilitacyjnych, dlatego nie jest to stała tendencja, ale czasowe wahania w ciągu roku. Nie obserwujemy drastycznego spadku.

Druga kwestia dotyczy planowania środków na ośrodki pomocy społecznej. Występuje stała tendencja zmiany charakteru zadań zleconych na zadania własne. Ten element biorą również pod uwagę wojewodowie przy planowaniu budżetu. Liczą procentowy udział i stosunek zadań własnych do zadań zleconych, uznając, że w większym zakresie samorządy powinny partycypować w kosztach utrzymania środków pomocy społecznej.

Trzecia kwestia, dotycząca kwoty 250 zł, związana jest z powiatami, które samodzielnie, z własnych środków wypłaciły brakujące dodatki za ubiegły rok.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, odpowiem na pytanie dotyczące zasiłku rodzinnego. Rzeczywiście, spada liczba osób, które korzystają z zasiłku rodzinnego. Jednakże, dzięki ustawie przyjętej przez parlament, nastąpi zmiana ustawy o świadczeniach rodzinnych, umożliwiająca zastosowania mechanizmu „złotówka za złotówkę”, a także weryfikacja i zmiana podwyższania kryteriów uprawniających do korzystania z zasiłku rodzinnego, jego wartości i wielu dodatków, które wejdą w życie od 1 listopada br. Z pewnością spodziewamy się większej liczby rodzin korzystających z tego tytułu uprawnienia.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Przystępujemy do zaopiniowania. Czy ktoś jest przeciwny pozytywnej rekomendacji części budżetowej 63 – Rodzina? Nie słyszę. Zatem pozytywnie rekomendujemy przyjęcie budżetu w tym zakresie.

Czy ktoś jest przeciwny pozytywnej rekomendacji części budżetowej 85 – Budżety wojewodów, w części 852 – Pomoc społeczna? Nie słyszę. Zatem pozytywnie rekomendujemy przyjęcie budżetów w tym zakresie.

Czy ktoś jest przeciwny pozytywnej rekomendacji części 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej? Nie słyszę uwag. Stwierdzam, że pozytywnie rekomendujemy tę część budżetów.

Czy ktoś jest przeciwny pozytywnej rekomendacji programów wieloletnich w zakresie zadania 13.1.W – Pomoc i integracja społeczna: wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”? Nie słyszę uwag, zatem rekomendujemy je pozytywnie.

Pozytywnie rekomendujemy również: środki z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji: 25, 27, 28, 30, 33, 34, 38, 39, 49, 53, 58, rekomendujemy także pozytywną ocenę.

Proponuję chwilę przerwy organizacyjnej, aby pani minister wraz ze współpracownikami mogła opuścić salę.

Przystępujemy do ósmej części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Bardzo proszę panią wiceprezes Janinę Pszczółkowską o przedstawienie istoty sprawozdania z wykonania budżetu.

Zastępca prezesa zarządu Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Janina Pszczółkowska:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, postaram się pokrótce przedstawić sprawozdanie. Wydatki w części 72 zostały zrealizowane przez KRUS w kwocie 16.657.717 tys. zł, co stanowiło 99,8% planu. Największą pozycję wydatków w tej części, w kwocie 16.640.230 tys. zł, tj. 99,9%, stanowiły obowiązkowe ubezpieczenia społeczne przeznaczone na Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Prewencji oraz świadczenia zlecone do wypłaty. W ramach wydatków w części 72 występowały pozycje: obrona narodowa, ochrona zdrowia oraz pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

Odnośnie do Funduszu Emerytalno-Rentowego, przychody wyniosły ponad 19.527.722 tys. zł i stanowiły 99,3% planu. Koszty Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 19.461.356 tys. zł i stanowiły 99,3% planu. W 2014 r. na Fundusz Emerytalno-Rentowy opłacało składki średnio 1.376 tys. ubezpieczonych i od ponad pięciu lat sukcesywnie liczba ta maleje. Przeciętnie, miesięcznie w 2014 r. wypłacono 1.211.600 świadczeń emerytalno-rentowych. Świadczenia były większe średnio o 2,76%, niż te osiągnięte w 2013 r. W wydatkach funduszu największy udział miały wypłaty emerytur i rent rolniczych. Stanowiły one 74,4% ogólnych wydatków. W 2014 r. wypłacono także 52 tys. zasiłków pogrzebowych na łączną kwotę 206.623 tys. zł. Z Funduszu Emerytalno-Rentowego były realizowane również wydatki z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 1.750.915 tys. zł, co stanowiło 99,7% planu i 9% łącznych wydatków Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Jeżeli chodzi o Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, przychody wyniosły 33.500 tys. zł, a koszty 34.178 tys. zł. Rehabilitacji poddano w 2014 r. 12.687 rolników oraz 1178 dzieci.

Przychody Funduszu Administracyjnego wyniosły 588.502 tys. zł i stanowiły 99,9% planu. Podstawową pozycją przychodu był odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego, który stanowił 77,6% łącznych przychodów. Koszty Funduszu Administracyjnego wyniosły 590.532 tys. zł i stanowiły 96,8% realizacji planu. Były przeznaczone przede wszystkim na wynagrodzenia, opłaty pocztowe i usługi informatyczne.

Przeciętne zatrudnienie w KRUS wyniosło w 2014 r. 6138,17 etatów. Przeciętne wynagrodzenie łącznie z dodatkowym to 3618,13 zł. Zatrudniono przeciętnie 285,4 osób niepełnosprawnych.

Podsumowując, od dłuższego okresu obserwujemy sukcesywny spadek liczby emerytów i rencistów oraz osób ubezpieczonych. Od co najmniej 3 lub 4 lat liczba ubezpieczonych przewyższa liczbę świadczeniobiorców. Składka zdrowotna jest sukcesywnie przekazywana. Realizuje ona plan w 99,7%. Dzięki temu zatrudnienie jest na stałym poziomie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję pani prezes. Bardzo proszę, pan poseł Henryk Smolarz.

Poseł Henryk Smolarz (PSL):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, dostaliśmy szczegółowe informacje przygotowane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Najwyższej Izby Kontroli. Wyników kontroli z wykonania budżetu części 72 nie będę powtarzał. Przypomnę tylko, że NIK ocenił pozytywnie wykorzystanie poszczególnych funduszy. KRUS działa w oparciu o Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji oraz Fundusz Administracyjny, które są państwowymi funduszami celowymi. Dodatkowo w oparciu o Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników, który posiada osobowość prawną i w tej informacji nie ma danych na jego temat. Będę prosił, żeby w kilku zdaniach uzupełnić informację i powiedzieć o kondycji funkcjonowania tego funduszu. Mówię o tym w związku z rozpoczynającą się dyskusją na temat nowego świadczenia rodzicielskiego, które będzie przyznawane i dotowane z budżetu państwa z FSUSR na wypłatę nowego świadczenia rodzicielskiego dla osób ubezpieczonych w KRUS. Myślę, że zainteresuje to posłów, żeby pozyskać taką informację.

Oceniam pozytywnie działanie Funduszu Emerytalno-Rentowego, jak również Funduszu Prewencji i Rehabilitacji. W przypadku Funduszu Administracyjnego, NIK nie zawarł oceny pozytywnej, ani negatywnej, jedynie w formie opisowej zwrócił uwagę

na problem związany z obsługą informatyczną i zawarciem umowy bez wymaganej procedury zamówień publicznych. Uprzedzając pytania ze strony państwa posłów, chcę przedstawić kilka zdań informacji w tym obszarze, z czego to wynikało. Czy było zagrożenie dla bezpieczeństwa funkcjonowania systemu? Jakie działania zostały podjęte, aby uniknąć podobnych sytuacji w przyszłości?

Chciałbym również przybliżyć, pani prezes o tym wspominała, informację dotyczącą tempa spadku liczby świadczeniobiorców i ubezpieczonych w KRUS na przestrzeni kilku lat. Jak duże jest tempo spadku?

Chcę zwrócić państwa uwagę, że w opinii BAS znajduje się informacja zawarta w opisie wykonania planu Funduszu Emerytalno-Rentowego, pokazująca brak wykonania zgodnie z planem, niewielkiego procenta wypłaty świadczeń. Wynika to z większego spadku liczby osób pobierających świadczenia. Nie został również wykonany plan związany z zasiłkami pogrzebowymi. Mieliśmy zaplanowaną inną liczbę wypłaconych zasiłków. Oba fakty wydają się trochę rozbieżne, gdyż spadek liczby osób pobierających świadczenie powinien powodować jednocześnie zwiększenie wypłaty zasiłków pogrzebowych. Proszę o wytłumaczenie, w jaki sposób następuje spadek i w jaki sposób można rezygnować z wypłaty świadczeń?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę o stanowisko przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, ponieważ kontrole w części 72 wykonywała w tym roku delegatura NIK w Gdańsku, proszę o możliwość przedstawienia stanowiska Izby przez dyrektora Włodzimierza Zegadło.

P.o. dyrektora Delegatury Najwyższej Izbie Kontroli w Gdańsku Włodzimierz Zegadło:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu w 2014 r. w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz z wykonaniem planów finansowych Funduszu Emerytalno-Rentowego oraz Funduszu Prewencji i Rehabilitacji. W przypadku Funduszu Administracyjnego nasza ocena była tym razem opisowa, gdyż stwierdziliśmy nieprawidłowości w trybie udzielania zamówień publicznych w zakresie usług informatycznych. Dotyczyło to kluczowego dla funkcjonowania KRUS systemu informatycznego obsługującego bieżące działanie i naliczanie świadczeń. Najwyższa Izba Kontroli wnioskowała do prezesa KRUS o analizę stosowanych procedur planowania i przygotowania zamówień publicznych w celu ograniczenia ryzyka wystąpienia zagrożeń w funkcjonowaniu kluczowych systemów informatycznych. Należy również powiedzieć, iż KRUS we własnym zakresie nie wypracował jeszcze zdolności do samodzielnego podtrzymania kluczowych systemów informatycznych, wobec tego przez okres dwóch miesięcy w 2014 r. powstała sytuacja, że nie dysponował on własnymi możliwościami, ani żadną obowiązującą umową na zapewnienie ciągłości funkcjonowania tych systemów.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę. Bardzo proszę panią prezes.

Zastępca prezesa zarządu KRUS Janina Pszczółkowska:

Chcę podziękować Najwyższej Izbie Kontroli przede wszystkim za zwrócenie uwagi na podstawowe obszary, którymi zajmuje się KRUS. Niemniej jednak nasz prezes wnosił zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego NIK. Zastrzeżenia zostały oddalone. Dlatego pozwolę sobie wyjaśnić sprawę ponownie.

KRUS z najwyższą starannością i rzetelnością podchodził do tego zagadnienia. System Workflow stanowi „szynę" integracyjną dla systemów dziedzinowych, które obsługują prawidłowość wypłat, przyznawania świadczeń emerytalno-rentowych dla 1,2 mln. emerytów i rencistów. Jest to system obsługujący osoby objęte ubezpieczeniem, czyli cały cykl ewidencjonowania ubezpieczonych, rozliczenia składek na ubezpieczenie oraz przekazywania informacji do: eWUŚ, Ministerstwa Finansów oraz Narodowego Funduszu Zdrowia. Z powyższych względów KRUS rozpoczął procedowanie, podchodząc rzetelnie do tematu.

Umowa podstawowa w odniesieniu do systemu trwała do końca grudnia 2013 r. i z dużym wyprzedzeniem podjęliśmy działania mające na celu uruchomienie przetargu z wyprzedzeniem trwającym ponad 200 dni, a więc znacznie większym, niż podawane jest średnio dla takiego postępowania na stronach Urzędu Zamówień Publicznych.

Z uwagi na liczne odwołania, tj. ponad dziewięć protestów, postępowanie przedłużało się i z końcem grudnia umowa wygasła. Umowa „z wolnej ręki" jest ostatecznością i staramy się unikać takiego procederu. Wydawało się nam, że do czasu rozstrzygnięcia przetargu damy radę system utrzymać. Niestety, po dwóch tygodniach okazało się, iż ze względu na liczbę interwencji i problemów, które wystąpiły, sami nie jesteśmy w stanie go zrealizować, dlatego podjęliśmy decyzję o rozstrzygnięciu w trybie „wolnej ręki". Wydaje się, że dokonaliśmy najwyższej staranności w tej sprawie. Niemniej jednak, przychylając się do sugestii NIK, daliśmy polecenie do opracowania bardziej szczegółowych procedur, przeprowadziliśmy szkolenia w zakresie prawidłowości stosowania przepisów zamówień publicznych. Odbyły się one dla osób zajmujących się zamówieniami publicznymi oraz dla kadry kierowniczej. Pomimo tego, skierowano sprawę do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

Odpowiadając na pytanie pana posła, począwszy od 1991 r., liczba świadczeniobiorców na przestrzeni kilkunastu lat, sukcesywnie spada. Mieliśmy nawet 2 mln osób, obecnie jedynie 1,2 mln. Jest to podyktowane przyczynami demograficznymi. Z roku na rok liczba ubezpieczonych sukcesywnie zmniejsza się średnio o 1%. Obecnie jest ok. 1,3 mln takich osób. Jest to związane z podejmowaniem innej, pozarolniczej aktywności zawodowej, co powoduje, że osoby „wychodzą" z systemu.

W kwestii spadku liczby świadczeniobiorców, która nie przekłada się na liczbę zasiłków pogrzebowych, przekażę głos pani księgowej.

Główna księgowa w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Barbara Szubert:

Zasiłki pogrzebowe są wypłacane po śmierci emerytów i rencistów, jak również osób ubezpieczonych, dlatego nie przekłada się to bezpośrednio na spadek liczby świadczeniobiorców. W grupie zasiłków pogrzebowych znajdują się również osoby podlegające ubezpieczeniu. Nie można przedstawić tych relacji, ponieważ liczone są one odrębnie dla każdej grupy i w sumowaniu materiałów planistycznych jest podana globalna liczba zasiłków pogrzebowych. Nie przekłada się to bezpośrednio, dlatego że obejmuje dwie odrębne grupy działań.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny wobec pozytywnego zaopiniowania części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu w powyższym zakresie.

Proponuję chwilę przerwy organizacyjnej, aby przedstawiciele KRUS mogli swobodnie opuścić salę.

Przystępujemy do omówienia części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Bardzo proszę pana prezesa ZUS o przedstawienie referatu.

Członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Paweł Jaroszek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dochody budżetu państwa za rok 2014 w części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wyniosły 173.311 tys. zł i obejmowały przede wszystkim zwrot środków wycofanych z OFE w kwocie 105.341 tys. zł. Pozostała część to środki uzyskane w wyniku likwidacji Funduszu Alimentacyjnego w wysokości 60.310 tys. zł.

Jeśli chodzi o wydatki budżetu państwa za rok 2014 w części 73, wyniosły one łącznie 38.408.706 tys. zł i obejmowały między innymi dotację dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 30.362.793 tys. zł. Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające zasiłek macierzyński, przebywające na urlopach wychowawczych oraz sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem, stanowiły kwotę 2.436.550 tys. zł. Składki były wyższe o 18% w porównaniu do ubiegłego roku. Wynikało to przede wszystkim z wydłużenia urlopu macierzyńskiego i wprowadzenie urlopu rodzicielskiego.

Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone ZUS-owi do wypłaty, czyli renty inwalidów wojennych i wojskowych, ryczałty energetyczne, dodatki kombatanc-

kie, deputaty węglowe i świadczenia dla deportowanych, stanowiły kwotę wynoszącą 3.075.184 tys. zł. Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób przebywających na urlopach wychowawczych, pobierających rentę na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych, członków ich rodzin, niań oraz osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem, stanowiły kwotę 197.290 tys. zł. Pozostałe zadania w części 73, przede wszystkim w zakresie polityki społecznej, opierające się głównie na wypłatach rent socjalnych, wyniosły 2.336.889 tys. zł.

W ubiegłym roku dotacja była niższa. Wynikała przede wszystkim z faktu realizowania reformy OFE.

Odnosząc się do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w związku z ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r., przychody z reformy OFE wyniosły 11.046.567 tys. zł. Były niższe od planowanych o ponad 4.000.000 tys. zł. Środki z Funduszu Rezerwy Demograficznej pochodzące z przeniesienia aktywów z Otwartych Funduszy Emerytalnych oraz odsetki od tych aktywów, wyniosły niecałe 7.000.000 tys. zł, tj. prawie o 4.000.000 tys. zł mniej, niż pierwotnie szacowane. Natomiast, środki wynikające z wprowadzenia mechanizmu tzw. „suwaka bezpieczeństwa" wyniosły niespełna 4.080.000 tys. zł.

Niższe, niż zakładano, przychody z tytułu reformy OFE, wynikały głównie ze struktury aktywów będących w posiadaniu OFE na dzień ich przekazania. Przede wszystkim mniejsza, niż zakładano pierwotnie, była pula gotówki, która, oprócz obligacji gwarantowanych przez Skarb Państwa, trafiła do FRD, a gotówka wprost do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Gwoli przypomnienia, obligacje zostały przekazane do ministra finansów celem ich umorzenia.

Przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyniosły w 2014 r. wedle przypisu 186.577.190 tys. zł i były o 4.903.696 tys. zł niższe, niż w roku 2013. Główną pozycję przychodów stanowiły składki na ubezpieczenie społeczne, które według przypisu wyniosły 132.111.434 tys. zł i przekroczyły 100% zakładanej wielkości, dokładnie 100,9% planu. Składki te wzrosły w stosunku do 2013 r. o 3%. Rzeczywiste wpływy wyniosły 131.129.263 tys. zł, tj.101,2% planu. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 8,7%. Wynikało to głównie z poprawnej ściągalności składek. Chcę przypomnieć, że w projekcie planu finansowego na rok 2014 założyliśmy ściągalność na poziomie 99%, natomiast wyliczona na podstawie danych za rok 2014, wyniosła ona 99,3%. Stąd wynika o wiele wyższy stosunek wpływu z roku 2014, do wpływu z roku 2013.

Dotacja z budżetu państwa wyniosła w 2014 r. 30.362.793 tys. zł. Standardowo, plan zrealizowano w 100%. Dotacja była niższa, niż w roku poprzednim o prawie 6.751.117 tys. zł.

Kolejną pozycją przychodową była refundacja z tytułu przekazywania składek do Otwartych Funduszy Emerytalnych. Wyniosła ona w 2014 r. 8.269.059 tys. zł, tj. 100,9% wielkości zaplanowanej. Była ona niższa w porównaniu do roku poprzedniego o ponad 22%, co wynikało z wprowadzonej dobrowolności. Część obywateli mogła zadeklarować, czy będzie przekazywać składkę do OFE, czy nie.

Jeśli chodzi o środki pochodzące z Funduszu Rezerwy Demograficznej, to Fundusz Emerytalny w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został zasilony w 2014 r. kwotą w wysokości 2.500.000 tys. zł

Pozostałe przychody z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyniosły według przypisu w 2014 r. 13.319.823 tys. zł i były niższe od zaplanowanych o 18,5%. Spadek wynikał z innego ułożenia aktywów przekazywania środków w ramach reformy OFE.

W roku 2014 koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyniosły 195.014.248 tys. zł, co stanowiło 100,1% planu po zmianach. Koszty były niższe o ponad 9.000.000 tys. zł, dokładnie o 4,6% w stosunku do roku poprzedniego. Jeżeli wyłączymy z tych kosztów pozycje, które mają charakter memoriałowy i porównamy je w ujęciu kasowym, wzrosły one w stosunku do roku 2013 o 4,3%. Natomiast stopień wykonania planu w pozycjach kosztowych po zmianach wyniósł 98,9%.

Wydatki na emerytury i renty wyniosły 168.811.668 tys. zł i były niższe o ponad 1.780.000 tys. zł od zakładanych w planie po zmianach. W stosunku do 2013 r. odnotowano 3% wzrost wydatków na te świadczenia, tj. o prawie 5.000.000 tys. zł. Przeciętna miesięczna wypłata świadczeń emerytalno-rentowych w 2014 r. wyniosła 1903,29 zł i była wyższa o 3,2% w stosunku do roku poprzedniego. Przeciętna liczba osób pobierających

świadczenia emerytalno-rentowe ukształtowała się na poziomie 7 297 400 osób. Liczba wypłacanych emerytur i rent spadła w ujęciu rocznym o 4,3 tys., jednak był to skumulowany efekt. Należy zauważyć, że od sierpnia ubiegłego roku mieliśmy do czynienia ze wzrostem liczby wypłat. W okresie od sierpnia do grudnia ubiegłego roku liczba osób otrzymujących świadczenia wzrosła o 25 tys. Odwrócenie tendencji jest wynikiem przyznawania emerytur ludziom, którzy nie nabyli uprawnień do wcześniejszej emerytury do końca grudnia 2008 r., a uzyskali uprawnienia w drugiej połowie 2014 r. Świadczenia te są im sukcesywnie przyznawane, stąd występuje odroczony efekt.

Odnosząc się do pozostałych świadczeń, w trakcie 2014 r. realizowaliśmy plany związane z zasiłkami macierzyńskimi oraz jednorazowymi wydatkami z tytułu dziedziczenia i wskazywały one na wyższe od zakładanego wykonanie. Mieliśmy okazje spotkać się z państwem i dokonane zostało zwiększenie planu finansowego o prawie 200.000 tys. zł. Koszty pozostałych świadczeń wyniosły łącznie w 2014 r. 19.278.401 tys. zł. Zmiana, o którą wnioskowaliśmy, wynikała głównie z wydłużenia urlopu macierzyńskiego i wprowadzenia urlopu rodzicielskiego.

Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych był analogiczny jak w roku 2013 i wyniósł 3.430.000 tys. zł. Pozycję tę wykonaliśmy również w 100%.

W przypadku pozycji pozostałych zmniejszeń, wyniosła ona 3.303.923 tys. zł. To jest efekt *stricte* księgowy i oznacza w głównej mierze zwiększenie odpisu aktualizującego należności z tytułu składek w kwocie 691.950 tys. zł oraz zwiększenie odpisów aktualizujących należności z tytułu odsetek od składek w kwocie 2.041.340 tys. zł.

Odnosząc się do wyniku finansowego, stan funduszu na koniec 2014 r. był ujemny i wyniósł minus 40.321.678 tys. zł. Należy podkreślić, że podobnie jak w latach poprzednich, również w 2014 r. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych otrzymywał wsparcie w postaci pożyczek. Dodam, iż w 2014 r. z tytułu pożyczek zobowiązania funduszu wzrosły dokładnie o 8.924.340 tys. zł. Warto podkreślić, że Fundusz Ubezpieczeń Społecznych nie posiadał na koniec roku 2014 żadnych kredytów zaciągniętych w bankach komercyjnych.

To wszystko w temacie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przechodzę teraz do kwestii Funduszu Emerytur Pomostowych.

Przychody funduszu wyniosły według przypisu 236.095 tys. zł. Główną pozycje stanowiły składki, które wyniosły 227.565 tys. zł. Pozostałe przychody pochodziły głównie z lokowania środków FEP-u, papierów wartościowych i krótkoterminowych depozytów. Wynika to z faktu, że w latach poprzednich fundusz generował nadwyżkę przychodów nad kosztami, co ostatnio już nie miało miejsca. Obecnie konsumujemy tę nadwyżkę.

Koszty funduszu w roku 2014 wyniosły 305.751 tys. zł, czyli w sposób znaczny przekroczyły przychody z tytułu składek. Główną pozycją kosztową były emerytury pomostowe, na które wydaliśmy 301.131 tys. zł. Przeciętna liczba świadczeniobiorców wyniosła 10 800 osób, a wysokość opłaconego świadczenia 2333,93 zł.

Odnośnie do wyniku finansowego, w 2014 r. przychody Funduszu Emerytur Pomostowych, według przypisu, były niższe od kosztów o prawie 70.000 tys. zł. Bieżący niedobór został pokryty ze środków zgromadzonych z funduszu w latach poprzednich i środki były lokowane w papierach wartościowych lub na rachunkach lokat bankowych. W związku z tym, że wydatki na emerytury pomostowe będą rosły w kolejnych latach, ze względu na wzrost świadczeniobiorców, a wpływy utrzymają się na dotychczasowym poziomie, w roku 2015 zgromadzone dotychczas zasoby pozwolą na sfinansowanie wydatków funduszu. Przypomnę, że w planie na rok 2015 założyliśmy dotację, natomiast bieżąca ocena tej sytuacji wskazuje, że nie będzie ona potrzebna. Ze zgromadzonych w poprzednich latach zasobów uda się sfinansować różnicę pomiędzy wpływami z tytułu składek, a wypłatami na świadczenia.

Przychody Funduszu Rezerwy Demograficznej wyniosły w 2014 r. 2.671.789 tys. zł. Największą pozycje stanowiły przychody pochodzące z części składki na ubezpieczenie emerytalne w kwocie 1.564.751 tys. zł. Przychody funduszu pochodzące ze środków prywatyzacji mienia skarbu państwa wyniosły 400.345 tys. zł, natomiast przychody z inwestowania środków funduszy emerytalnych były dokładnie w wysokości 706.873 tys. zł.

Odnośnie do strony wydatkowej Funduszu Rezerwy Demograficznej, główną pozycją było przekazanie środków na Fundusz Emerytalny, stanowiący część Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w kwocie 2.500.000 tys. zł. Stan funduszu na koniec 2014 r. wyniósł 17.827.000 tys. zł.

Mieliśmy okazję prezentować państwu przebieg procesu transferu aktywów pomiędzy Otwartymi Funduszami Emerytalnymi, a ministrem finansów. Część aktywów, która w obecnej chwili jest zdeponowana na kontach Funduszu Rezerwy Demograficznej i będzie podlegała wykupowi w latach 2018 i 2022, jest zdeponowana na kontach pozabilansowych, ponieważ zgodnie z przyjętymi zasadami w ustawie o rozporządzeniach, nie możemy nimi na bieżąco zarządzać. Nie wykazujemy ich w tej pozycji.

W przypadku Funduszu Rezerwy Demograficznej w 2014 r. zrealizowaliśmy postawione przed funduszem cele inwestycyjne. Stopa zwrotu z całości aktywów FRD wyniosła 4,3%. Gdybyśmy podzielili na część, która została ulokowana w części dłużnej, czyli obligacje i częściowo depozyty, oraz na część lokowaną w akcje, to stopa zwrotu z części dłużnej wyniosłaby 4,44%. Porównując do inflacji, *de facto* deflacji, gdyby utrzymać wartość realną, przekroczylibyśmy o 5 pkt. Chcę podkreślić, w przypadku części lokowanej w akcje na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, że stopa zwrotu głównego indeksu giełdy wyniosła 0,25%, natomiast stopa zwrotu 1,9%.

Przechodzę do omówienia ostatniej części, czyli do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W roku 2014 ogółem przychody ZUS-u wyniosły 4.133.750 tys. zł i przekroczyły o 2,2% przychody planowane. Warto zauważyć, że w stosunku do roku poprzedniego, przychody były niższe o ponad 6.000 tys. zł. Główną przyczyną uzyskania niższych przychodów była również reforma OFE i miała ona wpływ na ten fakt w dwojaki sposób. Po pierwsze, do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przychodziła prowizja z tytułu obsługi składki OFE, uzależniona zarówno od wartości środków transferowanych, jak i od procenta narzuconego ustawą. W roku 2014 miały miejsce dwa zdarzenia. Zmniejszył się istotnie strumień środków trafiających do OFE, tym samym baza, od której naliczamy prowizje, jest istotnie niższa. Po drugie, wysokość opłaty obciążającej strumień wysokości spadł z 0,8% do 0,4%. Można powiedzieć, że pracy nam nie ubyło, wręcz przybyło, a przychody z tego tytułu są istotnie niższe.

Jak już wcześniej wspominałem, odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w roku 2014 został zrealizowany w pełnej kwocie tj. 3.430.000 tys. zł i był analogiczny, jak w 2013 r. Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych również był podobny, jak w roku 2013 i wyniósł 2.266 tys. zł. Drugą co do wielkości pozycją przychodową zakładu, były przychody z tytułu zwrotu obsługi kosztów świadczeń zwracanych zakładowi do wypłaty. Wyniosły one w ubiegłym roku 260.079 tys. zł, tj. 101,2% planu. Nastąpił wzrost o 6,6%, tzn. 16.123 tys. zł. W głównej mierze była to pozycja związana z usługą pozostałych świadczeń, czyli przychody z tytułu informacji udzielanych komornikom. Przychody wyniosły 115.500 tys. zł, tj. co roku wzrost o 11%.

Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych, niż na FUS, wyniosły 208.767 tys. zł, tj. 104,7% planu i zmniejszyły się w stosunku do roku 2013 o 16,6%, tj. 41.400 tys. zł, przy czym jedynie „efekt OFE" wyniósł 646.700 tys. zł. To jest dość duży ubytek.

W kwestii pozostałej części przychodów, zakład ustanowił przychody finansowe. ZUS dysponuje własnymi środkami, zarządza nimi oraz pozostałymi przychodami operacyjnymi. Łączne koszty działalności bieżącej zakładu wraz z amortyzacją wyniosły 3.992.158 tys. zł. Plan został wykonany w 93,2%. W stosunku do roku 2013 nastąpił spadek kosztów ogółem z amortyzacją o 7.500 tys. zł, tj. o 0,2%. Głównym powodem spadku były przede wszystkim niższe koszty zakupu usług obcych. Koszty usług obcych wyniosły 836.190 tys. zł, tzn. 81,5% planu. Spadły one w stosunku do roku 2013 o ponad 62.000 tys. zł. Pozycją dominującą były przede wszystkim koszty usług pocztowych i bankowych, które stanowią 32,1% kosztów usług obcych oraz związane z przetwarzaniem danych, tj. 41,5% kosztów ogółem.

Koszty wynagrodzeń stanowią niewiele ponad 52,9% kosztów ogółem, tzn. 2.111.787 tys. zł, w tym wynagrodzenia osobowe 2.099.928 tys. zł. Koszty wynagrodzeń ogółem w roku 2014 były niższe od kwoty zaplanowanej o 0,1%.

Trzecią co do wielkości grupę kosztów stanowią ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, które wyniosły łącznie 451.414 tys. zł, tj. 94% planu i zmniejszyły się w stosunku do 2013 r. o 807 tys. zł.

Zakres działalności inwestycyjnej wyniósł 318.293 tys. zł, co stanowiło 67% planu. W stosunku do roku 2013 wykonanie planu było niższe o prawie 92.000 tys. zł.

W przypadku odsetek przekazywanych do OFE, stanowiły one zaległości z lat poprzednich, czyli od początku wdrażania reformy emerytalnej i wyniosły 37.363 tys. zł, tj. prawie 96% planu. Natomiast same odsetki wynikające z bieżącej działalności, które udało nam się osiągnąć dzięki poprawie systemu, zapłacone w roku 2014, wyniosły 18,7 tys. zł.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panu prezesowi. Proszę o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, odnośnie do części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wykonanie planów finansowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytur Pomostowych, planu finansowego Funduszu Rezerwy Demograficznej oraz planu finansowego ZUS państwowej osoby prawnej, we wszystkich pozycjach Najwyższa Izba Kontroli sformułowała ocenę pozytywną.

Korzystając z okazji, chcieliśmy zwrócić uwagę na kilka kwestii, o których mówimy zarówno w informacji, jak i analizie wykonania budżetu państwa. Chcę również przypomnieć, że kilka dni temu dosłaliśmy na ręce Komisji stanowisko ZUS. Jest to jedyne stanowisko zaprezentowane przez kontrolowanego.

W części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, chcemy zwrócić uwagę na potrzebę dokonania zmiany finansowania ekwiwalentów pieniężnych z tzw. deputatów węglowych dla emerytów i rencistów górniczych zlikwidowanych kopalń oraz uprawnionych osób z przedsiębiorstw górniczych. ZUS, składając swoje stanowisko, podzielił pogląd NIK w tej kwestii. Naszym zdaniem, zmiana powinna polegać na ujmowaniu środków budżetowych na wypłatę ekwiwalentów w części 73, a nie w części 20 – Gospodarka, czyli przekazywanie przez ministra gospodarki do ZUS, co powoduje liczne perturbacje, opóźnienia, a również konieczność płacenia odsetek za opóźnienia pomiędzy dwoma dysponentami części budżetowych. Naszym zdaniem nie ma to większego sensu.

Druga kwestia, którą chcę omówić, to kondycja finansowa Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stan funduszu obniżył się o 8.400.000 tys. zł, mimo uzyskania nieoprocentowanej pożyczki w kwocie 8.900.000 tys. zł., uzupełnienie niedoborów Funduszu Emerytalnego kwotą 2.500.000 tys. zł ze środków Funduszy Rezerwy Demograficznej oraz uzyskania środków z reformy OFE w wysokości ponad 11.000.000 tys. zł. Ponadto, w założeniu wpływ na sytuację funduszu miało mieć uruchomienie tzw. „suwaka bezpieczeństwa", czyli pobieranie bezpośrednio pieniędzy z OFE. Przeznaczane byłyby one na bieżące opłaty świadczeń emerytalno-rentowych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także środki uzyskane z tytułu pozostania prawie 80% dotychczasowych beneficjentów OFE w ZUS. Pomimo licznych źródeł wpływów, które powinny mieć znaczenie dla kondycji finansowej ZUS, deficyt nie zmniejsza się, a sytuacja, naszym zdaniem, wręcz się pogarsza. Na koniec 2014 r. mamy stan ujemny funduszu na poziomie 40.000.000 tys. zł, a w 2015 r. szacuje się, że wzrośnie on jeszcze o 5.000.000 tys. zł. Skutek jest taki, iż nie sposób odpowiedzieć na pytanie: Jaki wpływ miała reforma systemu emerytalnego na sektor finansów publicznych oraz na dług publiczny? Wydaje się, że umorzenie obligacji skarbowych, w związku z reformą systemu emerytalnego, spowodowało, iż w 2014 r. dług publiczny, liczony według polskiej i unijnej metodologii, obniżył się o ponad 6%. Jednak emisja długu nie została ograniczona i operacja, naszym zdaniem, odbyła się kosztem zwiększenia przyszłych zobowiązań emerytalnych FUS, gwarantowanych przez skarb państwa. Jednorazowo zmniejszyliśmy dług sektora finansów publicznych w stopniu, umożliwiającym zdjęcie procedury nadmiernego deficytu dla państwa. Gdyby nie było operacji umorzenia obligacji z OFE, dług publiczny wzrósłby o prawie 75.000.000 tys. zł jedynie w ciągu 2014 r., i przekroczyłby wzrost o 5,5% samego długu publicznego, w stosunku do PKB. Nie można byłoby mówić o zmianie decyzji Komisji Europejskiej w zakresie zdjęcia procedury nadmiernego deficytu. Zainteresowane osoby odsyłam do lektury

„Analiza wykonania budżetu państwa" na stronach 251–269, przesłanej do Wysokiej Izby. Dokonujemy w niej analizy powyższego stanu.

Przechodzę do omówienia kwestii Funduszu Emerytur Pomostowych. Zwracamy uwagę na pogorszenie jego kondycji. Przed chwilą pan prezes powiedział, że po nowej analizie nie jest planowane wystąpienie o dotację z budżetu państwa. Jednakże w momencie przeprowadzania przez nas kontroli, dotacja w wysokości 6.500 tys. zł była planowana, a wyniki kontroli roku 2014 wskazują, że fundusz nie uzyskuje wystarczających przychodów na pokrywanie bieżących wydatków.

Kolejna kwestia, która również była podnoszona przez ZUS w jego stanowisku, dotyczy Funduszu Rezerwy Demograficznej. W informacji poruszyliśmy sprawę dotyczącą rozwiązania problemu aktywów zdeponowanych na wydzielonym rachunku powierniczym w PKO BP, z odsetek otrzymywanych przez Fundusz Rezerwy Demograficznej w ramach reformy OFE. Ustawa z grudnia 2013 r. precyzyjnie rozstrzygnęła problem sposobu i zasad wykupu papierów dłużnych, jak i przejmowania odsetek dla obligacji umarzanych w roku 2014. Natomiast ustawa nie rozstrzyga, w jaki sposób będzie realizowane przejmowanie odsetek dla papierów, w których terminy wykupu przypadają na lata 2018 i 2022. Wartość aktywów wynosi 11.700.000 tys. zł, a różna kwota odsetek to 700.000 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli w ubiegłym roku przeprowadziła kontrolę, której wyniki prezentowaliśmy również na posiedzeniu Komisji, dotyczącą przygotowania ZUS do realizacji zadań wynikających z ustawy z 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z reformą emerytalną. Przekazano wniosek do ministra pracy i polityki społecznej, aby w ustawie precyzyjniej określono zasady przekazywania odsetek na Fundusz Rezerwy Demograficznej. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli środki pochodzące z reformy emerytalnej muszą trafić do emerytów.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Panie dyrektorze, ale oceniamy wykonanie budżetu za ubiegły rok.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Tak, panie przewodniczący, ale odnoszę się do stanowiska wniesionego do Wysokiej Komisji przez ZUS, w którym utrzymuje on, że dotychczasowe rozwiązania prawne w tym zakresie są wystarczające. Najwyższa Izba Kontroli ponownie podtrzymuje stanowisko, iż konieczne jest dokonanie zmian w prawie, aby chęć przejęcia przez ministra finansów odsetek w latach przyszłych nie miała miejsca. Jest to kwota 700.000 tys. zł rocznie.

Ostatnie dwie kwestie. Odnośnie do planu finansowego ZUS – państwowej osoby prawnej, po raz kolejny sygnalizowaliśmy niekorzystne zjawisko, polegające na wzroście liczby dłużników nienależnie pobierających świadczenia z FUS, nienależnie wypłaconych kwot i przedawnień niektórych należności.

Ostatnia kwestii dotyczy problemu, o którym pisano w prasie, czyli zakupu drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych wraz z serwisem. Ze względu na niedostępność dokumentacji, gdyż w trakcie naszej kontroli była ona przejęta przez CBA, nie podjęliśmy się oceny tego przetargu.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Z upoważnienia pani poseł Katarzyny Mrzygłockiej, która obecnie uczestniczy w debacie, informuję, iż rekomenduje ona pozytywną ocenę wykonania budżetu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Pani poseł Elżbieta Rafalska, bardzo proszę.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Bardzo proszę o przekazanie następujących informacji. Mówili państwo, że przychody z OFE były niższe od planowanych. Podano nawet tego przyczynę. Skąd się wzięła rozbieżność w prognozie? Czy dane te nie były znane? Łączne kwoty to 11.000.000 tys. zł. W jakiej wysokości zrealizowano wypłaty zawieszonych emerytur? Chodzi o wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Jaki był koszt waloryzacji?

Chcę odnieść się do rozliczeń z Otwartymi Funduszami Emerytalnymi. Rzeczywiście, w 2014 r. odsetki przekazywane do OFE przez ZUS były znacznie mniejsze i wynosiły ponad 37.000 tys. zł. Mam informację z NIK, z której wynika, że w ciągu 15 lat przekazano na Otwarte Fundusze Emerytalne odsetki w kwocie ponad 3.500.000 tys. zł. To jest gigantyczna kwota. Może posiadają państwo informację, czy składki znajdują na naszych kontach, jako uczestnikach otwartych funduszy emerytalnych? Jaki jest ich los w OFE? Kiedy uda się państwu zrobić porządek z odsetkami, gdyż koszty są ciągle ogromne?

Konkluzja NIK dotycząca reformy Otwartego Funduszu Emerytalnym, który poprawił wynik długu publicznego, ale w żaden istotny sposób nie wpłynął na sytuację FUS, mimo znacznie większego uczestnictwa „suwaka bezpieczeństwa”, nie jest pocieszająca.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w dyskusji?

Chciałbym się również dołączyć do dyskusji. Po pierwsze, myślę, że cały mechanizm systemu emerytalnego oznacza, że zawsze będzie on potrzebował dotacji z budżetu państwa. Nie wyobrażam sobie sytuacji, w której składki sfinansują wypłatę. Kwestią jest, w jakiej wysokości. Wiemy, iż mechanizm ma wiele racjonalnych przesłanek.

Po drugie, myślę, że zdjęcie procedury nadmiernego deficytu jest ogromną wartością. Jeżeli to jest jeden z efektów operacji z OFE, oceniałbym go pozytywnie w najwyższym stopniu. Natomiast, w tym kontekście, jak rozumiem, funkcja ZUS jest funkcją wykonawczą decyzji politycznej i parlamentarnej. W związku z tym nie powinien się on dodatkowo z tego tłumaczyć.

Chcę mocno podkreślić i dodatkowo bardzo pozytywnie ocenić fakt, że nigdy jeszcze nie obawiano się, czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaci świadczenia. Oznacza to, iż ZUS sprawnie zawiadywał ogromną skalą obowiązków. Wszystkie emerytury, renty i świadczenia były realizowane terminowo, a przy tak ogromnej ilości zadań, nie trudno o potknięcia. Chcę również mocno podkreślić i docenić obniżanie kosztów funkcjonowania ZUS, chociaż niepokojące jest, w tym kontekście, obniżanie wynagrodzeń. Jeżeli wysokie są oczekiwania, poziom odpowiedzialności oraz jeśli zdajemy sobie sprawę, z jakimi obciążeniami wiąże się praca, mam przekonanie, że w zakresie wynagrodzeń powinna pojawić się przeciwna tendencja. W konkluzji, chciałbym dołączyć się do pozytywnej oceny wykonania budżetu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Chcę jeszcze zapytać o jeden dla mnie istotny szczegół. Jak bardzo ZUS zwiększa zatrudnianie osób niepełnosprawnych i z tego powodu zmniejsza wpłaty na fundusz rehabilitacyjny? Myślę, że ZUS powinien dawać przykład i pokazywać innym instytucjom publicznym, iż warto to zadanie realizować.

Głos chce zabrać jeszcze pani przewodnicząca Magdalena Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Mam jedno pytanie. Zgadzając się ze wszystkimi tezami wygłoszonymi przez pana przewodniczącego, państwo mówili, jeżeli dobrze zapamiętałam, o znaczącym zmniejszeniu kosztów własnych o 67.000 tys. zł. Chce zapytać, z czego to wynika i jaki powoduje skutek?

Mam również pytanie do pana dyrektora Najwyższej Izby Kontroli. Zgadzał się, że zdejmowanie procedury nadmiernego deficytu z naszego kraju jest naprawdę wielką rzeczą. Jednakże w wypowiedzi pana dyrektora zabrakło mnie pozytywnej oceny efektu operacji z OFE.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę, pan prezes Paweł Jaroszek.

Członek zarządu ZUS Paweł Jaroszek:

W 2014 r. wypłacaliśmy emerytury zawieszone i ich skutek w zeszłym roku wyniósł 792.679 tys. zł, przy czym na same emerytury wydaliśmy 630.611 tys. zł, a na odsetki 162.068 tys. zł. Odpowiadając na drugą część pytania dotyczącą emerytur zawieszonych, chcę zapewnić, że w tym roku cały czas je wypłacamy. W okresie od stycznia do kwietnia wypłaciliśmy łącznie z odsetkami 42.640 tys. zł, w tym 33.633 tys. zł na emerytury i 9.007 tys. zł na odsetki.

Jeśli chodzi o waloryzację, jej skutek w roku ubiegłym, za 10 miesięcy waloryzacji, od 1 marca, ze wskaźnikiem 101,6%, wyniósł 2.182.000 tys. zł, czyli przeciętnie 218.200 tys. zł miesięcznie. Skutkiem tego, przeciętna miesięczna waloryzacja na emeryta i rencistę wyniosła ok. 29,41 zł.

Odnosząc się do pytania o rozwiązanie problemu odsetek z OFE, w naszym odczuciu wygląda na to, iż główna część pracy została już wykonana. Kwoty, które pani poseł podawała, to łącznie 3.500.000 tys. zł. Przypominam, że mieliśmy już sytuację ze zmniejszonymi przychodami ZUS, a Skarb Państwa przejął zaległości i wypłacał Otwartym Funduszom Emerytalnym środki w postaci obligacji. Do OFE trafiło w gotówce 1.200.000 tys. zł, natomiast w obligacjach 2.300.000 tys. zł.

Odnośnie do kwestii, czy środki znajdują się na naszych kontach w OFE, pytanie powinno być raczej skierowane do Komisji Nadzoru Finansowego, gdyż ma ona większe uprawnienia do kontroli. Mogę jedynie powiedzieć o własnych informacjach, które otrzymuję od OFE. Znajdują się tam dane o odsetkach przekazanych z ZUS z tytułu opóźnień. Te środki są ewidencjonowane. Mogę dodać jedną ciekawostkę, żeby państwu zilustrować, dlaczego na niektóre korekty potrzebujemy dużo czasu. Zmiana, która wejdzie w życie dzięki państwa decyzji 1 grudnia 2015 r., dotycząca możliwości rozkładania na raty składki finansowanej przez ubezpieczonego, skutkuje, że od tej części będzie naliczana opłata prolongacyjna. To oznacza, iż zarówno na subkonto każdego ubezpieczonego w ZUS, jak i w informacji przekazywanej do OFE, będziemy musieli wytworzyć oprogramowanie, które tę opłatę uwzględni. Nie tylko odsetki, ale i opłata prolongacyjna, będą ewidencjonowane na subkontach. Pragnę jeszcze podkreślić, że bieżące odsetki, które trafiły do OFE z tytułu opóźnień w roku 2014, wyniosły 18.700 zł. Można powiedzieć, iż ten problem nie istnieje. Posiadamy rezerwę szacowaną, mówiącą ile jeszcze mogą wynieść odsetki, w kwocie prawie 50.000 tys. zł. Wygląda na to, że z tym problemem sobie poradziliśmy.

Odnośnie do kwestii zasugerowanej przez pana przewodniczącego Sławomira Piechotę, zgadzam się, iż nasi pracownicy zasługują na wyższe wynagrodzenia, gdyż wykonują ciężką i bardzo odpowiedzialną pracę, nierzadko niedocenianą przez osoby, które nie mają kontaktu z firmą. Ludzie przychodzący do ośrodków mogą narzekać na wysokość składek lub emerytur, ale z samej obsługi są zadowoleni. Oczywiście nie mówię o sytuacjach, kiedy musimy wejść z kontrolą, w wyniku której powstanie konieczność zapłaty składek. Rozumiemy, że takie osoby nie będą zadowolone.

Odpowiadając na pytanie dotyczące osób niepełnosprawnych, mam dylemat. Dla pana przewodniczącego jest dobra wiadomość, gdyż wzrosła liczba zatrudnionych. Obecnie pracuje już ponad 1400 osób. Każdego roku liczba wzrasta o ponad 163 osoby. Wskaźnik zatrudnienia wynosi 3,07. W 2010 r. wpłaty na PFRON wynosiły 21.700 tys. zł, a w 2014 r. 18.700 tys. zł. Widoczny jest spadek o 3.000 tys. zł.

Odnosząc się do pytania pani przewodniczącej, generalnie staramy się oszczędzać na wszystkim, na czym możemy. Klasycznym przykładem oszczędności, do których dołożyliśmy wszelkich sił i środków, to podpisanie umowy z Pocztą Polską na dostarczanie przesyłek. Umowa była zawarta w trybie przetargu nieograniczonego. Poczta Polska zaoferowała niższą cenę, niż jej konkurent. Czasami zdarzają się działania powodujące oszczędności, których sobie nie życzymy. Mam na myśli sprawę drukarek, która przeciągnęła się do obecnego roku. Nie mogliśmy w zeszłym roku podpisać umowy na dostarczenie sprzętu, co bardzo utrudniło pracę, gdyż pojawiały się problemy z prozaiczną rzeczą, jak wydrukowanie potrzebnych dokumentów.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu ZUS. Nie słyszę. Stwierdzam, że pozytywnie opiniujemy jego wykonanie.

Proponuję chwile przerwy organizacyjnej, aby państwo mogli swobodnie opuścić salę.

Przystępujemy do omawiania ostatniej części – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Bardzo proszę, panie prezesie, o przedstawienie budżetu za zeszły rok.

Zastępca prezesa zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Janusz Wesołowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przekazaliśmy państwu bardzo szczegółowe informacje, sprawozdanie z realizacji planu finansowego, również w układzie zadaniowym. Chcę jedynie przytoczyć kilka liczb. W 2014 r. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zrealizował przychody w wysokości 4.669.000 tys. zł, co stanowiło 99,51%. Były to głównie wpłaty zakładów pracy w kwocie 3.652.000 tys. zł oraz dotacje z budżetu państwa w wysokości 745.000 tys. zł. Natomiast wydatki zostały zrealizowane w kwocie ponad 4.760.000 tys. zł. Chcę zwrócić uwagę, że wydatki były na poziomie 95% zaplanowanych środków. Redystrybucja środków finansowych została skierowana przede wszystkim na dofinansowanie wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych, na podstawie art. 26a naszej ustawy, w wysokości 2.956.000 tys. zł. Przelewy redystrybucyjne na rzecz samorządów terytorialnych wyniosły 879.000 tys. zł. Programy zatwierdzone przez radę nadzorczą były w wysokości 144.000 tys. zł. Realizacje programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej na rzecz osób niepełnosprawnych, tj. art. 47 ust. 1 pkt 2, wyniosły 68.000 tys. zł. Zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułów zastosowanych ustawowych zwolnień od podatków lokalnych, było w wysokości 50.000 tys. zł. Wydatki na działalność bieżącą stanowiły jedynie 2,3% ogółem zrealizowanych. Stan funduszu na koniec 2014 r. wyniósł 376.000 tys. zł, w tym środki pieniężne w wysokości 365.000 tys. zł. To wszystko, panie przewodniczący. Jeżeli pojawią się pytania, chętnie odpowiemy.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Panie dyrektorze, proszę o stanowisko NIK.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2014 r. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na ogólną ocenę. Niestety, powtarzają się one co roku i dotyczą opóźnień w dokonywaniu odpisów aktualizacji należności. Zwróciliśmy również uwagę na udzielanie, bez zbędnej zwłoki, zamówień publicznych w obszarze informatycznym, ażeby obsługa PFRON mogła mieć ciągłość. Zdarzały się także błędy w dowodach księgowych. Powtarzam, skala niedociągnięć jest niewielka, więc nie wpływa na ogólną, pozytywną ocenę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę panią poseł Janinę Okrągły o stanowisko.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Panie przewodniczący, panie prezesie, szanowni państwo, sprawozdanie w dołączonych materiałach jest bardzo dokładne i szczegółowo przedstawione. Pan prezes powiedział o najważniejszych kwestiach. Podkreślę tylko niektóre z nich.

Przychody, których wykonanie osiągnęło poziom 91,5% planu, było wyższe, niż w 2013 r. o 1,1%. To jest bardzo istotne. Mimo że przychody w 2014 r. nie były wykonane dokładnie w 100%, nie miało to wpływu na realizację zadań. Wpłaty pracodawców to główne źródło przychodów i stanowiły one 78% ogółem przychodów PFRON. Dotyczyło to głównie wpłat od pracodawców zatrudniających co najmniej 25 osób, w tym niezatrudniających 6% osób niepełnosprawnych. Wydatki były niższe, niż zaplanowane, tj. 95,3% i także niższe w porównaniu z rokiem 2013.

W przypadku dofinansowań wynagrodzeń, najważniejszej części budżetu, chcę podkreślić, że udział pozycji w wydatkach PFRON zmniejszył się procentowo do 62,1%, a w 2013 r. stanowił 66%. Jest to tendencja pozytywna, gdyż więcej pieniędzy można przeznaczyć na inne zadania. Większość z tej pozycji skierowana była do pracodawców na chronionym rynku pracy. Dostrzegamy tutaj bardzo pozytywną tendencję, że w 2013 r. dopłata do wynagrodzeń na chroniony rynek wynosiła prawie 74% całości dofinansowań, natomiast w 2014 r. nastąpił spadek do 66,7%. Z kolei o 16% zwiększyły się dofinansowania wynagrodzeń na otwartym rynku pracy. Zmieniła się struktura, więcej pieniędzy otrzymywały osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz umiarkowanym

z dodatkowymi schorzeniami. Problemem jest zmniejszająca się liczba pracodawców wpłacających obowiązkowe kwoty. Należy zadać pytanie, czy fakt ten wynika ze zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych? Spadek dotyczy również liczby zakładów pracy chronionej, ale zwiększa się liczba pracodawców oraz osób niepełnosprawnych zatrudnionych na otwartym rynku pracy. W 2013 r. było ich 113 tys., natomiast w 2014 r. 130 tys.

Programy finansowane ze środków unijnych wydatkowano w kwocie 68.000 tys. zł, tj. po zmianach planu 95%. Finansowane były szczególnie nadal trwające projekty, gdyż było ich 17%. Jeden projekt był nowy. Warto zwrócić uwagę, że programy wspierane ze środków unijnych były poszerzane również o dodatkowe grupy beneficjentów, młodych, niepełnosprawnych, do 30 roku życia oraz w wieku 45 lat i więcej. Projekty adresowano także do otoczenia osób niepełnosprawnych. Chcę podkreślić dwa najciekawsze pomysły, które są sposobem zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych: pierwszy – Ramowe wytyczne w zakresie projektowania obiektów i pomieszczeń oraz przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych o specyficznych problemach, drugi – Trener w pracy.

Podsumowując, wnoszę o przyjęcie sprawozdania finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Panie prezesie, proszę powiedzieć, jaka jest przyczyna mniejszego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników? Było ono niższe o 9%. To nie jest dobra tendencja, gdyż dotacja z budżetu państwa nie rośnie, a wskaźnik powinien być osiągnięty, jak wynika z ustawy. Ważne jest, jak zmienia się sytuacja ludzi na rynkach otwartym i chronionym. Zwrócę uwagę, że dla osoby niepełnosprawnej rzeczą wtórną jest fakt, czy pracuje na rynku otwartym czy zamkniętym, ale globalnie, liczba osób zatrudnionych zmniejszyła się w stosunku do roku 2013.

Mam pytanie związane z rehabilitacją zawodową i społeczną, w szczególności o finansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowych. Od 7 lat występuje sytuacja, że dotacja w przeliczeniu na jednego uczestnika warsztatów terapii zajęciowej, utrzymuje się na niezmienionym poziomie. Przy zmieniających się i rosnących kosztach, zamrożone są wynagrodzenia w sferze budżetowej, ale notujemy wzrost minimalnego wynagrodzenia. Jeżeli ktoś pracuje według najniższej stawki, pojawiają się uzasadnione zastrzeżenia ze strony warsztatów terapii zajęciowej, które z trudem radzą sobie w takiej sytuacji.

Proszę powiedzieć, czy państwo otrzymywali takie sygnały? Czy nie szuka się innych rozwiązań? Czy liczba uczestników nie zmniejsza się? Gdyby tak było, dostawaliby oni jeszcze mniejszą dotację, gdyż środki liczone są na podstawie liczby uczestników. Czy poziom standardu w zakładach terapii zajęciowej nie ulega zmniejszeniu? Jakie było zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i materiały pomocnicze, w porównaniu z poprzednim rokiem? Z omówionego materiału nie wynikają te kwestie. Niepełnosprawni bardzo często zgłaszają się do biur z prośbą o interwencję w powyższych sprawach.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Chcę dopytać o ubytek wpływów z tytułu rosnących ulg, udzielanych przez podmioty zatrudniające osoby niepełnosprawne, podmiotom zobowiązanym do wpłat. Czy państwo kontrolują skalę liczby ulg i jak odnoszą się do tego zjawiska? Czy trzeba wprowadzić ograniczenia? Druga kwestia, jaki jest koszt obsługi zadań realizowanych przez samorządy? Nie tylko otrzymują one pieniądze z PFRON, ale również odliczają sobie koszt obsługi tego zadania. Ile to kosztuje?

Zastępca prezesa zarządu PFRON Janusz Wesołowski:

Odpowiadając pani poseł, próbujemy analizować, ale niestety nie mamy pełnej wiedzy, dlaczego niektórzy pracodawcy rezygnują z dofinansowania do wynagrodzeń osób

zatrudnionych. Mówiąc krótko, nie składają systematycznie wniosków. W jednym miesiącu tak, w innym nie. Nie potrafimy dzisiaj zdiagnozować problemu, dlaczego świadomie rezygnują ze składania wniosków.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Czy ja dobrze rozumiem, to wynika z braku złożenia wniosku, a nie z powodu ograniczenia finansowego?

Zastępca prezesa zarządu PFRON Janusz Wesołowski:

Dokładnie tak. To wynika z podstawowego założenia ustawowego. Na wszystko może brakować pieniędzy, zadania fakultatywne mogą być ograniczane, ale nie wynagrodzenia.

Odnośnie do ulg we wpłatach na fundusz, stanowią one dla nas poważny problem. W roku ubiegłym ulgi z tytułu art. 22 wynosiły 616.000 tys. zł. W tym roku osiągnęliśmy już prawie 59.000 tys. zł miesięcznie. Porównując rok 2013 z 2014, ulgi we wpłatach wzrosły o 120.000 tys. zł. W 2015 r. przewidujemy jeszcze wyższą kwotę. Szacujemy, że na koniec roku, w skali miesiąca, będzie to ok. 67.000 tys. zł. To jest olbrzymia kwota.

Na podstawowe zadania nie może zabraknąć pieniędzy, stąd przy konstrukcji planu finansowego na rok 2016 będziemy musieli uporać się z tym problem.

Jeżeli chodzi o samorządy, zatrzymują one 2,5% środków na obsługę własną, co w przypadku powiatów stanowi 18.000 tys. zł, a w urzędach marszałkowskich 6.000 tys. zł. Do tego dochodzi jeszcze realizacja programu Aktywny Samorząd. Jest on *de facto* programem rady nadzorczej, ale realizowanym przez samorządy. Stanowi ponad 4%, czyli prawie 7.000 tys. zł. To są kwoty, które samorządy zatrzymują na tzw. obsługę z pieniędzy w ramach algorytmu.

Odnośnie do warsztatów terapii zajęciowej, PFRON jest w posiadaniu raportu z analizy stanu warsztatów terapii zajęciowej. Podzielamy troskę, że zamrożenie nakładów na WTZ nie jest dobrym rozwiązaniem. Chcę zwrócić uwagę, iż nie tylko środki PFRON mają wspomagać działalność WTZ, ale powinny czynić to również samorządy powiatowe. Dzisiaj jest to 10%.

Z trudem zaplanowaliśmy przesunięcia w planie finansowym na bieżący rok. Do ministra finansów przesłaliśmy stosowne wystąpienie, a do akceptacji ministrowi pracy i polityki społecznej. Po otrzymaniu pozytywnej oceny zwrócimy się do Komisji Finansów Publicznych, aby zwiększyć algorytmowo nakłady na samorządy powiatowe o kwotę 35.000 tys. zł, z czego prawie 16.500 tys. zł powinno być przeznaczone, naszym zdaniem, na zwiększenie nakładów o 100 zł miesięcznie na jednego uczestnika WTZ. Gdyby wszystko odbywało się bez problemów, liczymy, że z rozstrzygnięciem będziemy mogli wystąpić od 1 lipca 2015 r. Trzeba pamiętać, iż mogą pojawić się konsekwencje tego w przyszłym roku.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panu prezesowi. Czy ktoś jest przeciwny pozytywnej ocenie wykonania budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za 2014 r.? Nie słyszę. Stwierdzam, że pozytywnie zaopiniowaliśmy budżet PFRON.

Pozostał nam wybór posła reprezentującego naszą Komisję na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Chcę zgłosić kandydaturę pana przewodniczącego Sławomira Piechoty do reprezentowania efektów naszej pracy na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Bardzo dziękuję. Czy są inne propozycje? Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę.

Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2014 r. w zakresie działania naszej Komisji. Czy pan dyrektor Jacek Szczerbiński chce jeszcze coś dodać do swoich licznych wypowiedzi? Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu w NIK Jacek Szczerbiński:

Panie przewodniczący, sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli zostało przedłożone Wysokiej Izbie. Jest to obszerna lektura. W dokumencie prezentujemy zarówno nasze struktury organizacyjne, sposób działania, wydatki, realizacje budżetu NIK, jak również raportujemy naszą działalność merytoryczną, czym zajmujemy się na co dzień, czyli kontrolami.

W ciągu minionego roku kierowaliśmy się głównie priorytetem zapewnienia godnych warunków życia obywateli, w powiązaniu z bieżącą i długookresową stabilizacją finansów państwa. To był główny priorytet kontrolny przyjęty przez kolegium Najwyższej Izby Kontroli. Skontrolowaliśmy ponad 2500 podmiotów, do których skierowaliśmy wystąpienia pokontrolne. Większość obszarów była oceniona pozytywnie, natomiast w kontrolach jednostkowych, czyli konkretnych podmiotach, prawie w każdej znajdowaliśmy nieprawidłowości różnej wagi. Często zdarzały się negatywne oceny kontrolowanych podmiotów.

Podstawową czynność, tj. kontrolę wykonania budżetów państwa, zaprezentowaliśmy Wysokiej Izbie. W dniu dzisiejszym zrobiliśmy to za rok 2014. W sumie posiadamy 93 informacje o wynikach kontroli prezentowane we wszystkich komisjach sejmowych.

Odnośnie do kontroli, które zrealizowaliśmy w obszarze właściwości Komisji, nie będę cytował wszystkich tytułów, gdyż informacje są państwu znane. Posiadają państwo również druk. Chcę jeszcze powiedzieć, że w najbliższym czasie przedłożymy dwie kolejne informacje. W pierwszej prezentujemy ocenę, uwagi i wnioski wynikające z kontroli funkcjonowania asystentów rodziny, w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; w drugiej koncentrujemy się na sprawach systemowych. Będzie to kontrola koordynacji polityki rodzinnej w Polsce, której efekt, mam nadzieje w niedługim czasie, będzie mógł być zaprezentowany na forum Komisji.

Ponadto, przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli uczestniczyli w prawie każdym posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, zatem współpraca parlamentu z NIK układała się w jak najlepszym porządku. To wszystko w kwestii sprawozdania.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proponuję pozytywnie zaopiniować sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2014 r. Nie słyszę uwag, zatem uznaję, że Komisja zaakceptowała pozytywną ocenę.

Wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.